

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

juni 2026

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	3
2. LOCATIEBESCHRIJVING	4
3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN	5
3.2 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	5
3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	13
3.4 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties	14
3.5 Waarden en normen; onze cultuur	16
4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT	17
4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie	17
4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering	17
4.3 Observeren.....	20
4.4 Vierogenprincipe	20
5. RANDVOORWAARDEN	22
5.1 Groepsindeling en ruimtes.....	22
5.2 Samenstelling team.....	25
5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen.....	25
5.4 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE).....	25
5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren	27
5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO	29
5.7 Voedingsbeleid	32
5.8 Open deuren kindcentra.....	34
5.9 Social media	35
6. BIJLAGEN Dagplanning peuterwerk.....	36
Huisregels veiligheid.....	42

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij Kindcentrum De Klimboom staan deze basisbehoeftes centraal.

Elke locatie van GOO opvang en onderwijs (hierna: GOO) heeft een eigen pedagogisch beleidsplan, naast het overkoepelend pedagogisch beleid van de stichting. Samen met de pedagogisch professionals is vormgegeven aan dit plan, waarin ouders en medewerkers kunnen lezen hoe wij in de praktijk invulling geven aan het beleid.

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze locatie en in hoofdstuk 3 gaan we in op de pedagogische hoofddoelen. Hoofdstuk 4 gaat over de pedagogische kwaliteit en ontwikkeling op Kindcentrum de Klimboom. Werken aan pedagogische kwaliteit is een voortdurend proces dat vraagt om structuur en planmatig werken. In hoofdstuk 5 worden de randvoorwaarden uitgewerkt; maatregelen, middelen en afspraken die ervoor zorgen dat we de pedagogische hoofddoelen kunnen realiseren.

Pedagogische doelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en onderdeel van de basiseis van het bieden van verantwoorde kinderopvang. Ze worden nader uitgewerkt in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Daar waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we 'ouders/verzorgers'.

2. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum De Klimboom is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden en onderdeel van de multifunctionele accommodatie in de Rips. Sinds augustus 2011 maken we gebruik van het huidige gebouw. Bij het ontwerp en de uitvoering van het nieuwe gebouw stonden de woorden samen, ruimtelijk, multifunctioneel en kleurrijk centraal. Dit is terug te zien in de transparantie van het gebouw en de gebruikte materialen. Samen met de school bieden wij onderwijs en opvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen en door nauw samen te werken zorgen we voor optimale ontwikkeling van onze kinderen. Op Kindcentrum De Klimboom bereiden we kinderen van 0 tot 13 jaar voor op hun toekomst.

Er wordt gewerkt vanuit de Kindcentrum-gedachte: passende opvang en passend onderwijs voor zoveel mogelijk kinderen van 0-13 jaar uit het dorp en haar omgeving. Kindcentrum De Klimboom vormt samen met het gemeenschapshuis D'n Eik een MFA (multi functionele accommodatie). De Klimboom levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in De Rips.

Rondom het gebouw liggen terreinen met diverse speelmogelijkheden. Aan de voor-, achter- en zijkant ligt een speelplaats die aansluit op het speelveld van het dorpsplein. We kunnen ook gebruik maken van een openluchttheater op het dorpsplein. Voor de gym- en spellessen wordt de gymzaal van D'n Eik gebruikt. De hal vormt het centrale punt binnen het gebouw. Van hieruit is ook een directe doorgang naar de dagopvang en peuterwerk en het lokaal van de buitenschoolse opvang. De tribune en het podium maken het ook mogelijk om 'samen' te kunnen vieren. In deze ruimte is de centrale bibliotheek waar alle kinderen gebruik van maken. In januari 2026 is gestart met de aanleg van een nieuw dorpsplein welke gelegen is rondom het gebouw van de Klimboom. Bij het ontwerp van het nieuwe dorpsplein zijn de gedachten, groen en duurzaam centraal komen te staan. Het dorpsplein is inclusief ingericht. Het nieuwe dorpsplein biedt voldoende mogelijkheden voor kinderen om naar hartenlust te bewegen, te ontdekken en samen te spelen. Het is een ontmoetingsplek voor jong en oud.

Het gebouw van de Klimboom bestaat uit twee verdiepingen. De groepen zijn verdeeld over de verdiepingen. De dagopvang en peuterwerk heeft een eigen ingang en een eigen buitenspeelplaats. Ook deze speelplaats is opgenomen in het nieuwe centrumplan.

De groepsruimte van de dagopvang en peuterwerk biedt opvang voor maximaal 16 kinderen. De ruimte heeft een keukenblok voor volwassenen en een laag keukenblok voor kinderen. In de groepsruimte is een verschoningsruimte met 2 kleine toiletten, een commode en een volwassenen toilet. Ook is vanuit de groepsruimte een aparte berging bereikbaar. De buitenschoolse opvang biedt ruimte aan de opvang van 20 kinderen. De groep heeft een eigen keukenblok en grenst aan de buitenspeelruimte. De groep grenst aan de ruimte van het peuterwerk. Hier zit een halletje tussen. Alle pedagogisch professionals zijn volledig VVE en 3F gecertificeerd. Zij zijn in het bezit van een (kinder) EHBO diploma en BHV gecertificeerd. Indien nieuwe medewerkers worden aangenomen worden zij zo spoedig mogelijk opgeleid om aan deze certificeringen te voldoen. Binnen GOO hebben we de GOO-academie waar medewerkers zich voor trainingen en opleidingen in kunnen schrijven.

We willen dat kinderen gezien worden zoals ze zijn. Kinderen zijn vanaf dat ze geboren zijn een uniek persoon met eigen karaktereigenschappen, interesses en mogelijkheden. Zij vervullen zelf een actieve rol in de manier waarop ze de wereld en mensen om hen heen verder ontdekken. We vinden het belangrijk dat er op het kindcentrum op een open manier met de kinderen gecommuniceerd wordt. We streven ernaar dat De Klimboom een plek is waar ook ouders zich welkom en prettig voelen. Met aandacht voor hun vragen en wensen, goede informatie over hun eigen kind en de mogelijkheid om betrokken te zijn en invloed te hebben op de pedagogische werkwijze.

Er wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de ouder voor hun kind. Dit betekent o.a. dat er met voeding en begeleiding rekening gehouden wordt met het ritme en de gebruiken van thuis, vooral in het eerste levensjaar. De basis hiervoor wordt gelegd door een open en directe communicatie tussen de leiding van het kindcentrum, pedagogisch professionals en ouders met

respect voor elkaar. Ouders kunnen vooral dan vertrouwen krijgen als zij de mogelijkheid tot betrokkenheid, deskundigheid en professionaliteit bij de teamleden ervaren.

Kindcentrum De Klimboom neemt actief deel, in samenwerking met gemeente en het onderwijs aan voorschoolse educatie en VVE. We besteden veel tijd en aandacht aan de taal, luistervaardigheden en spraakontwikkeling van kinderen. Ook de andere ontwikkelingsgebieden komen aan bod bij de activiteiten die themagericht worden aangeboden. Het team van kindcentrum De Klimboom bestaat uit enthousiaste professionals die ervoor zorgen dat alle kinderen zich veilig en fijn voelen op het kinderdagverblijf, het peuterwerk en de BSO. Maar ook dat het voor ouders een plek is waar ze hun kinderen met een gerust gevoel, vol vertrouwen kunnen brengen.

Binnen stichting GOO bieden wij opvang van 7.30 uur tot 18.30 uur, met de mogelijkheid voor vervroegde opvang vanaf 7.00 uur. Wij zijn het hele jaar geopend, op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdagochtend, met uitzondering van de erkende feestdagen. Peuterwerk is geopend tijdens de schoolweken. Het grootste gedeelte van de dag zijn er minimaal 2 personen aanwezig op de locatie.

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 3.1 Sociaal emotioneel leren
- 3.2 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3.4 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 3.5 Waarden en normen; onze cultuur.
- 3.6 Samenwerken met ouders.

3.2 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van geborgenheid en veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren.

Als het welbevinden van kinderen goed is, kunnen ze groeien, zich ontwikkelen en leren.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Goede en vertrouwde relaties

Wennen

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch professional en kind, en de pedagogisch professional en ouders. Deze wenperiode begint met een intakegesprek. In dit gesprek legt de pedagogisch professional uit hoe het er op Kindcentrum de Klimboom aan toe gaat, het pedagogische handelen en het dagritme.

In het intakegesprek voor de dagopvang wordt het dagritme, het voedingsschema en gewoontes van het kind besproken. Het gesprek wordt gevoerd door de mentor van het kind. In het gesprek wordt aan de ouders uitgelegd wat het mentorschap inhoudt en dat er minimaal 1 x per jaar een gesprek plaats vindt tussen mentor en ouder n.a.v. de observaties op de groep. Vooral in het eerste levensjaar volgen we zoveel mogelijk het ritme van thuis. Om een kind rustig te laten wennen aan de nieuwe omgeving plannen we een of twee wenmomenten in. Een kind komt per wenmoment een paar uurtjes wennen. Het wennen gebeurt op dezelfde dag van opvang, zodat ook de kinderen en teamleden al vertrouwd worden voor het kind en de ouder(s). Voor baby's plannen we de wen-tijd zo, dat er zowel een eet- als een slaapmoment opgenomen is.

Bij peuterwerk starten we ook met een intakegesprek, waarin we het dagritme van de groep uitleggen en het kind beter leren kennen. Zo willen we graag de gewoontes en bijzonderheden van het kind weten en de thuissituatie verkennen waarin het kind dagelijks leeft. Daarna mag het kind één of twee keer een paar uurtjes komen wennen. Dit doen we in de week voordat het kind daadwerkelijk start met peuterwerk op hetzelfde dagdeel. In overleg is het ook mogelijk om direct te starten.

Bij de buitenschoolse opvang (BSO) verzorgen we een intakegesprek en kunnen kinderen wennen als hier behoefte aan is. Kinderen die vanuit de dagopvang doorstromen, gaan vaak in de weken voorafgaande aan de BSO al een paar keer mee spelen. Zo zijn ze al aan de BSO gewend als in het onderwijs starten.

Na ongeveer drie maanden is er een evaluatiemoment met ouders, waarbij besproken wordt hoe de eerste periode is verlopen voor ouder en kind. Er worden zo nodig afspraken gemaakt om de opvang te verbeteren. Omdat er veel tijd en aandacht is voor de overdracht tijdens haal- en brengmomenten merken we in de praktijk dat er weinig behoefte is bij ouders om voor dit gesprek een aparte afspraak te maken.

Een vaste basisgroep of stamgroep

Een kind kan gedurende de week gebruik maken van ten hoogste twee stamgroepen..

Op woensdag zijn er geen kinderen en op vrijdag alleen in de ochtend. Op de dagopvang verlaten alleen de 3+ kinderen soms de stamgroep om samen groep 1/2 activiteiten te doen. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht tijdens de intake, zij geven hiervoor toestemming op Konnect of via een toestemmingsverklaringsformulier. Op het KDV houden we altijd rekening met het vaste gezicht voor de baby's en aller jongste kinderen. Onze stamgroep is een verticale groep. Deze stamgroep bestaat uit kinderen van verschillende leeftijden. In een verticale groep leren kinderen van verschillende leeftijden met elkaar te spelen, elkaar te respecteren, wederzijds hulp te bieden, hulp te krijgen, sociale vaardigheden en verantwoordelijkheid te dragen die bij hun leeftijd past. In de stamgroep van de dagopvang en peuterwerk komen kinderen van 0 tot 4 jaar samen. Deze stamgroep bestaat uit maximaal 16 kinderen. De basisgroep van de BSO bestaan uit maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

We houden hierbij zoveel mogelijk rekening met het vaste gezichtencriterium zoals omschreven in de wet IKK. Elk kind heeft een mentor, deze mentor is het aanspreekpunt is voor ouders en kind. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht tijdens de intake. Tijdens de intake en eventueel tijdens het wemoment is er ook een kort afstemmend gesprek met het kind en de toegewezen mentor van de BSO zodat het voor het kind duidelijk is bij wie hij/zij met vragen terecht kan. Voor de allerkleinste op de dagopvang zijn er bij de kapstok foto's opgehangen van het op die dag aanwezige personeel zodat het visueel duidelijk wie er aanwezig zijn.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch professional het aanspreekpunt. De mentor zorgt ervoor collega's op de groep op de hoogte zijn van bestaande afspraken. Hiervoor wordt onder meer gebruik gemaakt van het digitaal logboek (Konnect) dat iedere groep heeft.

Inzet personeel

In onze stamgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch professionals. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Op de dagen dat het kind komt, is er, voor zover mogelijk, tenminste een van de vaste pedagogisch professionals werkzaam. Soms vraagt de omvang van de stamgroep om inzet van meerdere pedagogisch professionals. Er kunnen sinds 1 januari 2019 maximaal 4 pedagogisch professionals op de groep worden ingezet, maar ook dan zijn er 2 medewerkers verantwoordelijk voor de zorg voor het kind. Indien er plaatsing is op basis van een flexcontract geldt bovenstaande niet.

Gedurende de dag zetten we het aantal beroepskrachten in dat wettelijk is vastgesteld volgens de BKR. Afhankelijk van het aantal en de leeftijd van de kinderen, werken er 1, 2 of 3 medewerkers op

een groep. De gangbare personeelsdiensten zijn van 7.30 tot 17.30 uur of van 08.15 tot 18.00 uur. Wanneer er alleen de ochtend gewerkt wordt is de dienst van 08.00 tot 13.00 uur. De pauze wordt gehouden tussen 12.30 en 14.00 uur en duurt maximaal 45 minuten per persoon. De gangbare personeelsdienst op de BSO is van 14.30 tot 18.30 uur. Voor KDV geldt dat we werken met één verticale groep met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Voor de BSO geldt dat we werken met één verticale groep met kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.

Vaste gezichtencriterium

Per 1 juli 2023 is het vaste gezichtencriterium aangepast.

Een vaste vertrouwde pedagogisch professional biedt emotionele veiligheid en stabiliteit aan een kind. Als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. Deze medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet vaak wisselen, daarom geldt:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch professionals vereist bij een groep volgens de BKR, dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch professionals zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen vanaf 1 jaar of ouder maximaal 4

In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten. Als dat niet mogelijk is wordt een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichtencriterium in onderstaande situaties:

- Als volgens het vaste gezichtencriterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- Als er geen ander vast gezicht beschikbaar is; en
- Het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.

Stagiaires

Ons streven is om elk jaar te werken aan het opleiden van stagiaires. Ook een stagiaire werkt op een vaste stamgroep en op vaste dagen, deze draait mee in het dagelijkse ritme van de groep en voert werkzaamheden uit die passen bij de opleiding. Een stagiaire is nooit verantwoordelijk voor de kinderen en werkt altijd onder supervisie van een gediplomeerd beroepskracht. Voor het begeleiden van een stagiaire worden voor aanvang van de stage duidelijke afspraken gemaakt. Wie de begeleiding/coaching gaat doen, welke taken en verantwoordelijkheden voor een stagiaire zijn, wat de dagen en werktijden zijn. De stagebegeleiding wordt door een pedagogisch professional van de groep verzorgd. In de dagelijkse praktijk wordt door alle collega's ondersteuning geboden.

Bij KC de Klimboom hebben we regelmatig snuffelstagiaires van het VMBO die mee mogen helpen met knutselen, spelletjes doen, opruimen, lezen. Ze mogen nooit de baby's verzorgen of voeden, geen kinderen tillen, in- en uit bed helpen, geen verzorgende taken verrichten. Ze worden begeleid door de PP-er op de groep en de contacten met school lopen via de coördinator onderwijs en opvang.

Vanuit het MBO (ROC) kunnen we stagiaires plaatsen die beroepsopleiding SPW volgen. Deze opleiding leidt op tot een gediplomeerd PP-er. De opleiding heeft een duur van 4 studie jaren. Voor taken welke kunnen worden uitgevoerd kijken we steeds naar de individuele ontwikkeling; wat kan iemand al aan en wat vinden wij verantwoord? Het mag als vanzelf spreken dat de verantwoordelijkheden van een eerstejaarsstudent anders zullen zijn dan een student die in het vierde opleidingsjaar zit.

Naast studenten die de beroepsopleiding SPW volgen zijn er ook studenten van het ROC ter Aa die de opleiding kind professional volgen. Vanaf februari 2024 zijn we als pilot een samenwerking gestart met Roc ter Aa om deze nieuwe opleiding tot kind professional aan te bieden. Deze studenten volgen een opleiding die opleidt tot pedagogisch professional en tegelijkertijd onderwijsassistent. Een deel van de stage volbrengen zij op de opvang en een deel in het onderwijs. Alle stagiaires en personeel van GOO zijn in het bezit van een VOG opvang en onderwijs en zijn gekoppeld aan het persoonsregister kinderopvang.

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BKR houden we ons aan de wettelijke regels (o.a. CAO Kinderopvang, de Modelverordening Kinderopvang, en de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. GOO opvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig, in overleg tussen medewerker(s) en management, extra personeel ingezet.

Op de groep worden de pedagogisch professionals ondersteund door een medewerker huishoudelijke hulp. Deze medewerker is ook in dienst van GOO. Grote klussen als (groot) onderhoud worden uitbesteed en kleine klussen en tuinonderhoud wordt door de conciërge gedaan. Hierdoor hebben de pedagogisch professionals de handen echt vrij voor de kinderen.

Drie- uurs regeling

Als houder mag je bij de dagopvang, bij een dag van minimaal 10 uur, maximaal 3 uur per dag afwijken van de beroepskracht- kind ratio (BKR) en bij de BSO maximaal een half uur. Dat betekent dat we tijdens deze uren minder pedagogisch professionals mag inzetten dan volgens de BKR verplicht is.

Mogelijke afwijkingen op KDV zijn aan het begin van de ochtend op ma-di-do van 7.30 tot 8.30u. Op ma-di-do op pauzemomenten tussen 12.30 en 13.30 uur en aan het eind van de dag tussen 17.30 en 18.00 uur. Tijdens de uren van peuterwerk (8.30-12.30 uur) wordt er vanwege het VVE programma niet afgeweken van de beroepskracht-kind ratio.

Mogelijke afwijkingen op de BSO zijn op ma-di-do aan het eind van de dag tussen 17.30 en 18.00 uur.

Van belang bij het afwijken van de BKR is altijd het waarborgen van de (emotionele) veiligheid van de kinderen. De samenstelling van de groep (karakters van kinderen) moet het toelaten dat er afgeweken kan worden. Het moet op moment van afwijken voldoende rustig zijn om de aandacht voor de kinderen te blijven garanderen. Vaak worden er dan activiteiten aangeboden die bijdrage aan de rust op de groep. Denk daarbij o.a. aan (voor)lezen of een rustig werkje/spel aan tafel.

Achterwacht en 4-ogenprincipe

Op de dagopvang opent en sluit er 1 medewerkster. Als er maar 1 pedagogisch professional aanwezig is dan is het 4-ogenprincipe van toepassing. Dit betekent dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht/leidster die op de groep staat. Tijdens schoolweken is dit onze huishoudelijke hulp, zijn dit de collega's van BSO en onderwijs en ouders die hun kinderen komen brengen en halen. In vakantieperiodes is onze opvang gesloten en worden de kinderen met een vakantiecontract opgevangen op locatie de Kastanjelaar in Milheeze.

Tijdens vakantieperiodes (en wanneer het mogelijk is dat er slechts één pedagogisch professional aanwezig is) moet er een achterwachtingregeling zijn. De achterwacht is een volwassene die telefonisch bereikbaar is en die binnen 15 minuten op locatie aanwezig kan zijn. Tijdens schooldagen zijn collega's van BSO en peuterwerk en het team van de school ook achterwacht bij calamiteiten. Tevens zijn de kindcentrumdirecteuren, de algemeen directeur of adjunct directeur bij calamiteiten te waarschuwen. Voorafgaande aan een schoolvrije periode (vakanties) wordt aangegeven wie de achterwacht voor deze periode is. Dit wordt gecommuniceerd via de teaminfo van de betreffende locaties.

De VSO voegt op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag samen met de dagopvang. Hierbij zijn het aantal aanwezige kinderen en BKR leidend.

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig certificaat Kinder-EHBO en BHV, deze medewerkers zijn verplicht jaarlijks een herhalingscursus te volgen. Het ontruimingsplan wordt jaarlijks gecontroleerd door het hoofd BHV. Het kindcentrum plant minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening. Het streven is om dit twee tot drie keer per jaar te doen. De oefeningen worden gedaan op verschillende dagen en tijdstippen en gelden voor het hele kindcentrum. Na de oefening vindt er een evaluatie plaats en worden zo nodig het plan en/of de afspraken bijgesteld.

Inzet personeel bij ruilen en incidentele opvang

Soms kan een kind niet op de vaste dag naar de opvang komen. Hiervoor hebben we bij GOO een ruilservice als extra dienstverlening. Ouders kunnen dan gebruik maken van ruiluren. Dit betekent dat de uren die niet gebruikt worden op een ander moment ingezet kunnen worden. Het gebruik van de ruilservice is een service, er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er wordt namelijk altijd gekeken of er in de groep van het kind plek is. Voor de voorwaarden van de ruilservice verwijzen we naar de website van GOO opvang en onderwijs www.stichtinggoo.nl Het ruiltegoed kan via Ouderportaal worden aangevraagd en zal mits er plek is twee weken voorafgaande aan de gewenste ruildag door de pedagogisch professional goedgekeurd worden. Indien er bij een ruiling of extra dagdeel geen mogelijkheid is om een kind te plaatsen binnen de huidige vaste groep, dan bestaat de mogelijkheid dat het kind op een andere groep geplaatst wordt. Ouders worden hierover vooraf altijd geïnformeerd via een bericht en kunnen aangeven of ze hiermee akkoord gaan. Wij bieden de mogelijkheid tot incidentele opvang wanneer de bezetting op de groep dat toelaat. Ook dit wordt via het ouderportaal aangevraagd. Deze dag wordt extra inrekening gebracht.

Incidentele opvang: Als een ouder geen dagen meer tegoed heeft op de ruilkaart, maar op korte termijn wel extra opvang nodig heeft, kan hiervoor incidentele opvang worden aangevraagd.

Extra opvang: Weet een ouder al langere tijd in voren dat er extra opvang nodig is en wil de ouder deze inkopen met een gegarandeerde plek? Dan kan er gebruikt worden gemaakt van extra opvang.

Indien een ouder gebruik wil maken van incidentele of extra opvang kijkt de pedagogisch professional of de extra opvang kan worden ingevuld met de bezetting op de groep en ondertekent het formulier samen met de ouders. De extra ingekochte uren worden tegen regulier tarief een maand later gefactureerd door de afdeling klantenservice.

Flexibele opvang

Binnen Kindcentrum De Klimboom worden enkele kinderen met een bestaand flexibel contract opgevangen. Met flexibel bedoelen we incidentele of onregelmatige opvang. Dat kan ook in combinatie met vaste opvangdagen. Deze flexibele contracten wordt niet meer aangeboden aan nieuwe ouders. Alleen ouders met een bestaand flexibel contract kunnen nog gebruik maken van deze vorm van opvang.

Structuur en voorspelbaarheid

Zowel op het kinderdagverblijf (KDV) als bij het peuterwerk en de BSO is sprake van een vast ritme. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een dagindeling op de Klimboom PW/KDV ziet er als volgt uit

Baby's hebben allemaal hun eigen dagritme en voedingspatroon. We proberen zoveel mogelijk

Inloopwerk 7:30-9:00	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Groep <u>Dagopvang kinderen komen vanaf 7:30</u> <u>Peuters komen 8.30u</u>	3 verschillende materialen staan klaar op tafeltje. Bij binnenkomst ki. daar uitnodigen.
Kring 9.00-9:30	Taalontwikkeling stimuleren Ontwikkelen van verhaalbegrip	Groep	<i>Goedemorgenliedje, namen noemen met Puk, hulpje kiezen, dagritmekaarten</i> Boek: Activiteit:
9:30-10:00	Fruit eten/handen wassen	Groep	Stimuleren zelf mouwen opstropen en handen wassen
10:00-10:15	Plassen en luiers verschonen	Groep	Stimuleren zelf naar de wc te gaan.
10:15-10:30	Schoenen en jassen aan	Groep	Stimuleren zelf jassen en schoenen aan te doen
10:30-11:00	Samen buiten spelen met de kleuters	Groep	Samen spel met de kleuters buiten.
11:00-11:20	Groep vrij spelen VE aanbod voor de VE kinderen	Groep VE kinderen	VE aanbod en de andere kinderen gaan vrij spelen in de hoeken
11.20-11:30 uur Verschonen/wc/ handenwassen	Zelfstandigheid stimuleren	Groep	We maken ons klaar voor de lunch
11.30-12:00 boterhammen eten	Boterhammen eten en zelfstandigheid stimuleren door de peuters zelf hun boterham te laten smeren	Groep	Wij eten allemaal één boterham hartig, als deze op is krijgen we melk/thee/water. Daarna volgende boterham.
12.00-12.20	Peuters: Ontluikende geletterdheid	Groep	Zelfstandig boekje lezen (mogelijkheid tot schoonmaak tafel/vloer)
12.20-12.30 Afsluitkring	De dag evalueren en afscheid nemen van elkaar.	<u>Peuters 12.30u opgehaald</u>	<i>Dagritmekaarten, liedje: Dag dag allemaal</i>
Kinderen naar bed 12.45-13.00	-	-	-
Tafelspel 13.00-13:30	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Kinderen die wakker zijn	Verschiedende materialen staan klaar op tafeltje.
Actief meespelen rollenspel (15min) /vrij spelen (30min) 13.30-14.15	Leren samenspelen door middel van rollenspel. Fantasieontwikkeling vergroten.	Individueel/groep	<i>Spelen in de hoeken: PM'er speelt/begeleidt mee het spel.</i>
Reken-/taal activiteit 14.15-14.30 <i>*VVE-indicatie activiteit</i>	Taalontwikkeling/reken ontwikkeling	Individueel/groep	Reken of taal activiteit
Groente/ fruit eten 15.00-15.30	-	Groep	-
Buiten spelen 15.30-16.15		Groep	KDV terrein of aansluiten bij BSO.
16:20 verschonen			
Ophalen 16.30-18.30		Groep	De dagopvang kinderen worden opgehaald
Baby's 0 en 1 jaar	Woordenschat		<i>Boekje lezen</i>
VE indicatie	Vertellen op een begrijpelijke en verstaanbare wijze		<i>Kunnen boekjes, woordkaarten etc. zijn</i>
Naam kind	KIJK/verjaardagen/gesprekken/bijzonderheden		Door wie

gewoontes en tijden van de thuissituatie over te nemen.

Herkenbare rituelen geven kinderen steun en een vertrouwd gevoel. We bouwen daarom dagelijks kleine rituelen in ons programma in, zoals het kringmoment, het verschoonmoment, eet/drink moment. Ook 's morgens zwaaien naar papa/mama of opa/oma is voor veel kinderen een vast ritueel. Tijdens de opruimmomenten draaien we een herkenbaar muziekje, een van de opruimliedjes. Naast deze dagelijkse gewoontes hebben we ook rituelen bij bepaalde gebeurtenissen, zoals het vieren van een verjaardag of afscheidsfeestje wanneer een kind vier jaar wordt en naar de basisschool gaat.

Dagindeling BSO op de Klimboom ziet er als volgt uit:

7.00-7.30 uur	<i>Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht bij de dagopvang.</i>
7.30-8.30 uur	<i>Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de dagopvanggroep. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Op de drukke dagen zoals hierboven beschreven. Op schooldagen worden kinderen door de pedagogisch professionals tijdig naar school gebracht. Tijdens vakantiedagen gaan kinderen met de pedagogisch professional naar de BSO ruimte en mogen daar vrij spelen.</i>
9.00-9.30 uur (vakanties)	<i>Nog lekker even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen.</i>
9.30-10.00 uur (vakanties)	<i>Dagprogramma doornemen met de kinderen. We eten fruit en drinken, waarbij we het programma doornemen en samen met de kinderen de dag indelen.</i>
10.00-11.30 uur (vakanties)	<i>Kinderen zijn vrij om te kiezen. Ze mogen lekker vrij spelen. Soms maken we een uitstapje in de buurt. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. (maximaal 10 minuten)</i>
11.30-12.30 uur (vakanties)	<i>De kinderen eten een boterham, drinken melk of water en gaan daarna lekker spelen. Vaak combineren we een kookactiviteit met het eetmoment.</i>
12.30-13.00 uur (vakanties)	<i>Kinderen die een halve dag komen worden tussen 12.30-13.00 uur gebracht of gehaald.</i>
14.45 uur	<i>De kinderen worden door onze pedagogisch professionals opgewacht onder aan trap in de aula. In vakantieweken starten we na 14.00 uur met het programma vakantieplezier. Dit wordt minimaal 1 week voor de vakantie met ouders gecommuniceerd via Konnect. Iedere vakantie bieden we een gevarieerd en op leeftijd afgestemd programma aan de kinderen aan.</i>
15.30-16.00 uur	<i>We gaan samen fruit eten en wat drinken. Tijdens het fruitmoment besteden we aandacht aan KWINK.</i>
16.00-16.30 uur	<i>In schoolweken bieden we dagelijks om 16.00 uur Doen-Kids activiteiten aan passend binnen het thema of KWINK. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook lekker vrij spelen.. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten.</i>
16.30-18.30 uur	<i>Ouders / verzorgers komen de kinderen weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er door de kinderen verder gespeeld. Vanaf 18.00 wordt er vaak samengevoegd met de kinderen van de dagopvang.</i>

Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een fijne en goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan de veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD en de brandweer.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is fijn voor kinderen om te ervaren dat ze zelf iets kunnen; daarmee groeit hun gevoel van persoonlijke competentie. Op allerlei gebieden bieden wij kinderen de mogelijkheid om dit te ontwikkelen. Wij geven ze het gevoel dat ze er mogen zijn en vertrouwen op hun eigen kracht. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch professionals bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan en bevorderen hun zelfstandigheid door ze aan te moedigen zelfstandig te eten en zelf de boterham te smeren en beleggen, spelen, op te ruimen en zichzelf aan en uit te kleden. Op de BSO mogen kinderen soms alleen buiten spelen. Daarbij worden duidelijke afspraken gemaakt. Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen kunnen en leren verantwoordelijkheid te dragen.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties)

Alle kinderen die binnenkomen, worden persoonlijk begroet door de pedagogisch professional. Ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Baby's worden door de ouder meestal letterlijk uit handen gegeven en daarbij wordt de zorg overgedragen. Voor de dreumesen en peuters is gelegenheid bij het brengen om samen te spelen of een werkje te doen, er staan hiervoor altijd spullen klaar die uitnodigen tot samenspel tussen kind en de ouder(s). Bij het afscheid nemen wordt geknuffeld en bij het raam worden ouders uitgezwaaid. Als kinderen iets te vertellen hebben, luisteren we naar ze en geven we complimentjes. Als we bepaald gedrag moeten corrigeren, geven we aan hoe het anders kan. We laten duidelijk merken dat het gedrag wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet “je bent stout”, maar “het doet pijn als je iemand slaat, dus dat vinden we niet goed”. Wanneer een kind extra aandacht nodig heeft bij bijvoorbeeld verdriet, wordt het op schoot genomen, geknuffeld en getroost. Dan worden de gevoelens en de situatie onder woorden gebracht waardoor het kind leert de gevoelens te herkennen en benoemen. Ook worden er vaak complimentjes uitgedeeld om kinderen op een positieve manier te bevestigen in hun gedrag en persoonlijkheid. Dit draagt bij aan een positief zelfbeeld en het zelfvertrouwen.

De BSO kinderen komen in de schoolweken zelf naar de BSO en bij de eerste weken van de jongste kinderen wordt de afspraak gemaakt met de leerkracht of de kinderen in de klas worden opgehaald of gebracht door de leerkracht. Onderaan de trap worden alle kinderen persoonlijk begroet en daarna gaat de groep naar de BSO ruimte. De pedagogisch professional heeft veel interactie met de kinderen, waarbij de PP-er ziet hoe het gaat met het kind en of er bijzonderheden zijn. Ook is er nauw contact met de collega's van het onderwijs en worden bijzonderheden aan elkaar overgedragen. Er is veel aandacht voor het individu waarbij gekeken wordt welke interesse een kind heeft en daarbij zelf keuzes mag maken in activiteiten en samenspel. In de vakantieweken worden kinderen door ouder(s) gebracht en is er aandacht voor het kind en de eventuele bijzonderheden. In Konnect is dit te lezen voor de PP-ers die in de vakantieperiodes op de groep staan.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Bij baby's wordt deze competentie ontwikkeld door ze speelgoed, aan te reiken bij het verschonen. Tijdens het fles geven wordt gestimuleerd om zelf de fles vast te houden, langzaam wordt dit uitgebreid. Kinderen worden op de buik gelegd om het kruipen te stimuleren, op de rug om te leren rollen. Passend bij de fase wordt taal gebruikt, liedjes en geluidjes aangeboden. De medewerkers gaan vaak bij de baby's in de vloerbox zitten om met ze te spelen, om ze te stimuleren en ze te

prikkelen in hun ontwikkeling. Dreumesen en peuters zien ons dingen doen die ze graag zelf willen doen. Bijvoorbeeld de jas aan- en uittrekken en opruimen. Wij stimuleren dit. Ze worden uitgenodigd om mee te helpen bij huishoudelijke taakjes zoals de was, een boodschapje, spullen halen of brengen op school. In de gymzaal en bij het buiten spelen wordt bij kinderen door klimmen, klauteren, rennen en fietsen de motoriek gestimuleerd.

Kinderen leren vooral ook veel van en met elkaar en we stimuleren hen ook om elkaar te helpen. De jongste kinderen op de BSO (4-8 jaar) mogen mee helpen op de BSO met taakjes en bij de oudste kinderen (8-12 jaar) wordt er meer zelfstandigheid geboden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt en weten kinderen dat het consequenties heeft als zij zich daar niet aan houden. Bij de BSO ligt het accent niet zozeer op ontwikkeling van competenties maar op het welbevinden. Samen met de kinderen wordt besproken welke activiteiten er gedaan worden, waarbij de kinderen hun eigen inbreng hebben.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, onder meer op de volgende manieren:

- (Doe)liedjes zingen. (tijdens het opruimen en voor het eten)
- Geheugenspelletjes.
- Puzzelen.
- Gesprekjes voeren en ze uitlokken tot gesprek maar ook uitdagen om zelf een probleem of conflict op te lossen.
- Boekjes lezen.
- Activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- We breiden de activiteiten in het VVE programma soms uit met het programma Early Years wat ook in de onderbouw op school wordt gebruikt.

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal- en communicatieve competenties)

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. In ons kindcentrum praten we daarom de hele dag met de kinderen. Met baby's tijdens het verschonen, in bed leggen, knuffelen en voeden. Ook bij de dreumesen en peuters vertellen we wat we doen. Wij gebruiken in communicatie met hele jonge kinderen ook gebaren. Al onze pedagogisch professionals hebben een cursus babygebaren gevolgd. Op de groep is te zien welke vaste gebaren we gebruiken en welke gebaren er tijdens een bepaald thema aangeboden worden. Ook liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezighouden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt op de juiste manier, zonder het kind te corrigeren. Er is veel aandacht voor taalontwikkeling en woordenschat. Bij de kinderen op de BSO wordt de weerbaarheid gestimuleerd. Door ze uit te nodigen te zeggen wat ze graag willen of juist niet, zowel tegen andere kinderen als volwassenen. Binnen het kindcentrum werken we met 3 kapstokregels waarbij hele duidelijke regels zijn afgesproken met kinderen. Deze regels hanteren we ook bij de BSO, hierin wordt de lijn vanuit het onderwijs doorgetrokken.

- 1 De school is binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet
- 2 We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen
- 3 Voor groot en klein zullen we aardig zijn.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Voor de creatieve ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren en ontdekken. Ook vinden we van groot belang aan te leren dat sport en spel plezier bieden, en dat er geen voorwaarden of gewenst eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of maakt. Expressieve en beeldende competenties ontwikkelen we door dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleeden en toneelspelen en door het bouwen met blokken.

3.4 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

In ons kindcentrum zitten de kinderen altijd in een groep. Hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch professionals spelen hierbij een belangrijke rol en besteden dan ook veel aandacht aan het sociale aspect van de ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Bij de sociale ontwikkeling van kinderen hoort dat ze zich leren verplaatsen in een ander en leren communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Wij spreken de kinderen met hun naam aan, om ze het gevoel te geven bij de groep te horen.

Pedagogisch professionals leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen. Ook leren ze de kinderen om hulp te geven en te vragen.

Ook de baby's worden betrokken bij de groep. Bij het spelen in de box is er interactie mogelijk met de oudere kinderen, dit wordt vaak gestimuleerd door de PP-ers. Tijdens het geven van de fles gaan oudere kinderen er regelmatig even bij zitten om een knuffel of een kus te geven en zoeken bewust het contact met de jongste kinderen van de groep op.

Samen spelen en imiteren

Samen spelen is erg belangrijk binnen ons kindcentrum. Door veel samen te spelen en elkaar te imiteren, leren kinderen rekening houden met de behoeften en gevoelens van de ander. Ze leren delen, conflicten oplossen en rekening te houden met elkaar. In de huishoek kunnen kinderen volop imiteren, naspelen wat ze in een verhaal of binnen het thema hebben gehoord. Hierbij ontwikkelen ze sociale vaardigheden die ze in hun verder leven nodig hebben, rekening houden met elkaar, overleggen, elkaar overtuigen als je iets graag wilt, delen, samen problemen oplossen, enz..

De kinderen krijgen kleine taken binnen de groep. Ze helpen om de tafel te dekken en af te ruimen.

De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taken, zoals samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.

Belangstelling tonen en begeleiding bieden

We houden de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind goed in de gaten. Daar passen we onze begeleiding op aan. Als kinderen ervaren dat ze er mogen zijn en dat het niet gaat om wat ze kunnen of hoe ze zich gedragen, zijn we op de goede weg. Belangstelling tonen hoort daar ook bij. We benoemen het als een kind naar de kapper is geweest en vragen wie in het weekend iets leuks heeft gedaan. We motiveren kinderen door te zeggen: “Probeer het maar” en door het geven van complimenten als: “Dit heb je goed gedaan”. We benoemen ook de emoties van kinderen, al dan niet in het bijzijn van andere kinderen: “Ik zie dat je boos bent, klopt dat?”

We begeleiden conflicten totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om ze zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in. We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind dat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is, heeft niet meer rechten dan een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie en emotionele veiligheid baby's

Als baby's verdrietig zijn, laten we ze niet lang huilen. Bij baby's is het belangrijk dat ze zich veilig voelen, dat een vertrouwd gezicht nabij is. In deze leeftijdsfase is er veel lichamelijk contact wat een veilig gevoel geeft maar ook troost biedt. Hierbij is het overleg met ouders bij halen en brengen belangrijk zodat we af kunnen stemmen wat een baby nodig heeft en welke aanpak hierbij het beste is. We lachen en praten veel tegen baby's, zo krijgen we verschillende manieren van interactie. Om het taalgevoel te ontwikkelen, gebruiken we veel verschillende woorden. Vaak zijn we een-op-een met de baby's bezig: tijdens het verschonen op de commode, bij het geven van de fles of wanneer ze op schoot zitten bijvoorbeeld. Tijdens deze momenten benoemen we wat we doen, de lichaamsdelen van de baby en voorwerpen die we gebruiken.

Interactie dreumesen

We geven kinderen de ruimte om zelf te ontdekken. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de leeftijd en het niveau van het kind. Op de dreumes-leeftijd spelen kinderen nog niet echt mét elkaar, maar naast elkaar. Zo kan het voorkomen dat een kind met speelgoed speelt dat door een ander kind wordt afgepakt. In zo'n situatie leren wij de kinderen dit zelf op te lossen. Lukt dat niet, dan ondersteunen we ze hierbij. We geven het kind korte en duidelijke boodschappen: "ik wil dat je stopt met...", "wie was daarmee aan het spelen?", "had jij die auto?".

Interactie peuters

Peuters leren samen spelen, rekening houden met elkaar, op hun beurt wachten, weten wat de regels zijn en leren respect te hebben voor anderen. Als kinderen een ander kind pijn doen, spreken we ze aan en leggen we uit wat dit gedrag voor de ander betekent. Vervolgens laten we ze sorry zeggen voordat ze weer samen gaan spelen. Samen spelen is belangrijk; tot een compromis komen en uitvogelen hoe een spel gaat, ondervinden de peuters zelf. Natuurlijk met ondersteuning van de medewerkers, als dat nodig is. Aan tafel letten we op de tafelmanieren: we vinden het belangrijk dat kinderen netjes leren eten, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren.

Interactie schoolkinderen

We stimuleren vriendschappen, maar zien er ook op toe dat kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen omgaan. Gericht op de sociale competentie vinden we namelijk dat er oog moet zijn voor verschillende omgangsvormen. Vanzelfsprekend zijn we altijd alert op pesterijen. Als er ruzie is, lossen we dit op een positieve en rustige manier op, zodat geen partij zich sterk of juist gekwetst voelt. We leren kinderen compromissen te sluiten.

3.5 Waarden en normen; onze cultuur

Kinderen willen er van nature graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren om zich te houden aan de regels en afspraken. Hierdoor gaan ze minder impulsief reageren. Een van de bijbehorende competenties is het uiten van emoties op een acceptabele wijze (dus geen driftbui, maar rustig vertellen waarom je het ergens niet mee eens bent). Andere vaardigheden zijn: beseffen dat het eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor jezelf opkomen. Bijvoorbeeld door te benoemen dat je pijn hebt als een ander kind je iets doet of te zeggen als je iets vervelend vindt. Dit is voor het ene kind makkelijker dan het andere maar daarin worden ze begeleid door de pedagogisch professional(s).

***"Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij"* (morele competenties)**

We stimuleren kinderen rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en het te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven hier complimentjes over. Dit gebeurt veelal tijdens het spel, maar ook tijdens de kring kan dit een onderwerp zijn. Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze dit te negeren indien mogelijke, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Onze keuze is altijd gericht op het helpen van het kind in zijn of haar ontwikkeling. Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en heeft het meeste effect als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen. Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven, leren wij kinderen dit wenselijke gedrag te herhalen.

Ouderportaal Konnect

Alle ouders kunnen zich aanmelden voor informatie over de groep waar hun kind verblijft via een persoonlijke inlog in ons ouderportaal Konnect. Hierop ontvangen zijn regelmatig informatie en foto's. Zij ontvangen eenmaal in de maand informatie over het kindcentrum, plaatselijke verenigingen en belanghebbende in de Rips. Wij noemen dit het Sprokkelblad. In sommige situaties ontvangen ouders ook een centraal bericht via het ouderportaal dat via GOO verstuurd is. Het betreft hier dan overkoepelende informatie. Ook kunnen ouders in Konnect zien in welke groep hun kind geplaatst is, digitaal toestemming geven en bijzonderheden van hun kind aanpassen zodat onze professionals altijd over de meest actuele informatie bezitten.

Kindcentrumraad

De KC-raad is een samenvoeging van de LOC en de MR en bestaat sinds 2020.

Er staan een aantal centraal, jaarlijks terugkomende onderwerpen op de agenda, zoals o.a. de tarieven voor het volgend jaar, dienstenaanbod, de binnengekomen GGD-rapporten, het pedagogisch beleidsplan, het veiligheid en gezondheidsplan, begroting enz..

GOO-Raad

Stichting GOO is ontstaan na een fusie van Zicht Primair Onderwijs en Fides Kinderopvang. Zicht PO betrok ouders bij haar beleid via een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, terwijl Fides werkte met een centrale oudercommissie. Binnen GOO voeren deze organen samen overleg in een gemeenschappelijke raad, de zogeheten GOO-raad, met zowel ouders als medewerkers.

4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces; planmatigheid en structuur zijn middelen om dit proces te waarborgen. Planmatig werken uit zich in structurele interactie-, overleg- en evaluatiesituaties van waaruit we onze pedagogische doelen (bij)stellen.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven. Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen. Het VVE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. Om het laatste thema goed vorm te kunnen geven, heeft GOO ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker te splitsen in 2 taakgebieden, namelijk: coaching op te job én beleidsontwikkeling en implementatie. Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2022 voor alle VVE locaties de verplichting van de inzet van een VVE beleidsmedewerker. Deze extra uren (berekend op basis van het aantal doelgroepkinderen) betreffen extra uren boVnop de inzet die de wet IKK eist. Ook hier heeft GOO ervoor gekozen om de functie (op een gelijke wijze als bij pedagogisch beleidsmedewerker) in 2 taakgebieden te splitsen.

Het takenpakket van een VVE beleidsmedewerker bestaat o.a. uit de ontwikkeling en implementatie van het VVE beleid en het takenpakket van de VVE coach bestaat uit het coachen van beroepskrachten. Hierbij werken we met de volgende verdeelsleutel: 80% extra coachingsuren en 20% ophoging uren pedagogisch/VVE beleidsmedewerker.

Stichting GOO heeft er voor gekozen om bovenstaande als volgt in de volgende gecombineerde functies weg te zetten:

1. **Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs:** is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs. Onze hoofd kwaliteit is Inge van Horen
2. **Pedagogisch/VVE beleidsmedewerker:** resulteert hiërarchisch onder Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VVE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VVE aanbod binnen de opvang te verhogen, te

implementeren en te waarborgen. Onze pedagogische beleidsmedewerker is Mandy van Grundsven

3. **Pedagogisch/VVE coach:** resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VVE coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch professionals te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VVE beleid. Onze pedagogisch coach is Soraya van den Vosbergen.

De inzet van de pedagogisch/VVE coaches vindt plaats op alle locaties binnen GOO, zodat alle pedagogisch professionals gecoacht worden (inclusief de pedagogische/VVE coach zelf). De pedagogisch/VVE coach fungeert als spil tussen het pedagogisch/VVE beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht. Door middel van coaching on the job, individuele gesprekken, groepsgesprekken, etc., worden de medewerkers gecoacht.

De pedagogisch/VVE coach:

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch/VVE beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen. Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Taken pedagogisch/VVE coach:

- Coaching on the job:
- Coachen/begeleiden van een team
- Overleg Pedagogisch/VVE coach/beleidsmedewerker
- Overleg teamleider locatie
- Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VVE opleidingsplan en de GOO standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

Expertisecentrum en Pedagogisch coaches

Vanaf dit schooljaar zijn de pedagogisch coaches onderdeel van het Expertisecentrum. Vanuit kwaliteitsoogpunt een logische, mooie keuze en gedachte. De pedagogisch coaches spelen een belangrijke rol bij het verbeteren en versterken van de pedagogische kwaliteit op de opvanglocaties door het direct coachen op de werkvloer van individuele medewerkers en teams. Door onderdeel te zijn van het Expertisecentrum zijn de lijnen kort voor de pedagogisch coaches naar verschillende expertises en hebben zij nog meer een plek als het gaat om werken aan kwaliteit. Alle expertises onder één dak!

Coaching - Professionalisering - Positionering

Met de pedagogisch coaches is een jaarplan opgesteld waarin doelen zijn gesteld rondom "Coaching", "Professionalisering" en "Positionering". Het coachen van medewerkers op locatie met als doel om de pedagogische kwaliteit te verhogen en te versterken is een grote taak. Daarnaast is het doel om de pedagogisch coaches ieder hun eigen specialisme te laten ontwikkelen zodat vragen gericht kunnen worden opgepikt en de juiste mensen op de juiste plek zijn. Ook wordt er gewerkt aan de versterking van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en positionering van de pedagogisch coach binnen de hele stichting.

Contactpersoon - Expertise

Bij GOO wordt er op de volgende manier gewerkt: elke pedagogisch coach is als contactpersoon aangesteld van een kindcentrum. Zij hoort daar de vragen en speelt daarop in. Daarnaast heeft de pedagogisch coach haar eigen expertise die op een ander kindcentrum ingezet kan worden als dat nodig is. Zo zetten we onze expertise op de juiste plek in. Er vinden gezamenlijke scholingen plaats en er zijn overleggen gepland om aan bovenstaande doelen te werken.

Berekening en verdeling locaties

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroepkinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VVE coaches op GOO niveau en op locatieniveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan.

De kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VVE coach zien erop toe dat alle pedagogisch professionals gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundigen.

Pedagogisch/VVE beleidsmedewerker:

- De pedagogisch/VVE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VVE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.

Taken pedagogisch/VVE beleidsmedewerker:

- Up to date houden van het beleid.
- Ondersteuning bieden n.a.v. de P&C cyclus.
- Opstellen urenverantwoording vóór januari.
- Overleg Pedagogisch/VVE coach/beleidsmedewerker.
- VVE-overleg gemeentes.
- Monitoring doelgroepkinderen
- Mede verantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

Berekening en verdeling locaties Voor de berekening van de inzet van pedagogisch beleidsmedewerker is het aantal LRK nummers leidend. Per LRK nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VVE beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroepkinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VVE beleidsmedewerker op zowel GOO niveau als op locatieniveau berekend en vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan. Op Kindcentrum de Klimboom wordt Soraya van den Vossenbergh als pedagogisch coach ingezet 0,5 uur per week.

LRK-num	Locatie	FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroepkinderen	Uren VVE beleidsmedewerker/coaching op jaarbasis	Uren VVE coaching op jaarbasis (verdeelsleutel 80%)	Totaal aantal uren pedagogisch coach IKK + VVE uren	pedagogisch coach IKK + VVE uren, per week	Totaal aantal uren pedagogisch coach IKK per week	Totaal aantal uren pedagogisch coach VVE, per week
	KC De Bakelaar	7,7	77,0	5	50	40	117,0	2,5	1,6	0,9
15661004	KDV De Bakelaar	5,5	55,0	5	50	40	95,0	2,0	1,2	0,3
369780450	BSO De Bakelaar	2,2	22,0	0	0	0	22,0	0,5	0,5	0,0
	KC De Kastanjelaar	6,6	66,0	1	10	8	74,0	1,6	1,4	0,2
575795967	KDV De Kastanjelaar	5,1	51,0	1	10	8	59,0	1,3	1,1	0,2
170015737	BSO De Kastanjelaar	1,5	15,0	0	0	0	15,0	0,3	0,3	0,0
	KC De Havel	3,2	32,0	1	10	8	40,0	0,9	0,7	0,2
134281937	KDV De Havel	1,9	19,0	1	10	8	27,0	0,6	0,4	0,2
356578331	BSO De Havel	1,3	13,0	0	0	0	13,0	0,3	0,3	0,0
	KC De Dompelaar	0,7	7,0	4	40	32	39,0	0,8	0,1	0,7
990685445	KDV De Dompelaar	0,7	7,0	4	40	32	39,0	0,8	0,1	0,7
	Beekrijk	13,0	130,0	9	90	72	202,0	4,3	2,8	1,5
477010787	Beekrijk KDV	9,2	92,0	9	90	72	164,0	3,5	2,0	1,5
723525894	Beekrijk BSO	2,4	24,0	0	0	0	24,0	0,5	0,5	0,0
191633501	Tiener BSO	1,0	10,0	0	0	0	10,0	0,2	0,2	0,0
144316956	t Otterke	0,4	4,0	0	0	0	4,0	0,1	0,1	0,0
	De Raagten	7,2	72,0	8	80	64	136,0	2,9	1,5	1,4
176896648	KDV De Raagten	5,5	55,0	8	80	64	119,0	2,5	1,2	1,4
449317973	BSO De Raagten	1,7	17,0	0	0	0	17,0	0,4	0,4	0,0
	Klimop	6,4	64,0	3	30	24	88,0	1,9	1,4	0,5
194463138	KDV De Klimop	4,9	49,0	3	30	24	73,0	1,6	1,0	0,5
155383656	BSO De Klimop	1,5	15,0	0	0	0	15,0	0,3	0,3	0,0
	KC De Klimboom	2,4	24,0	0	0	0	24,0	0,5	0,5	0,0
758106332	KDV De Klimboom	2,1	21,0	0	0	0	21,0	0,4	0,4	0,0
702080822	BSO De Klimboom	0,3	3,0	0	0	0	3,0	0,1	0,1	0,0
	KC Kleinerf	3,1	31,0	0	0	0	31,0	0,7	0,7	0,0
197020033	KDV Kleinerf	2,8	28,0	0	0	0	28,0	0,6	0,6	0,0
125769489	BSO Kleinerf	0,5	5,0	0	0	0	5,0	0,1	0,1	0,0
	KC Cornelius	3,7	37,0	2	20	16	53,0	1,1	0,8	0,3
206005192	KDV Cornelius	2,3	23,0	2	20	16	39,0	0,8	0,5	0,3
211386286	BSO Cornelius	1,4	14,0	0	0	0	14,0	0,3	0,3	0,0
	t Einder	2,4	24,0	10	100	80	104,0	2,2	0,5	1,7
135578231	KDV t Einder	1,2	12,0	10	100	80	92,0	2,0	0,3	1,7
223750104	BSO t Einder	1,2	12,0	0	0	0	12,0	0,3	0,3	0,0
	Totaal:	56,4	43,0	43	430	344	908,0	19,3	0,9	7,3

4.3 Observeren

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen, naast de dagelijkse aandacht die we voor de kinderen hebben. Pedagogisch professionals observeren de kinderen met het oog op ontwikkeling, veiligheid en welbevinden. Dagelijks vertellen ze de ouders over de belevenissen van het kind op die dag. Wij maken gebruik van het programma mijn Peuter/Kleutergroep waarbij we dagelijks kinderen observeren. Op dit moment volgen onze pedagogisch professionals de training om goed om te kunnen gaan met dit observatiesysteem, De ontwikkeling van de kinderen wordt tijdens het oudergesprek besproken.

Voor de kinderen op de BSO kennen we geen observatie instrument. Wanneer er bijzonderheden aangaande de ontwikkeling van kinderen zijn wordt hiervoor contact opgenomen met de ouders om deze te bespreken. Daarnaast is er een nauwe samenwerking tussen PP-ers en leerkrachten en worden bijzonderheden betreffende de ontwikkeling besproken, eventueel wordt hierbij de IB-er betrokken. Bij de inschrijving op de BSO geven ouders middels het inschrijfformulier toestemming voor uitwisseling van gegevens over kinderen tussen BSO, onderwijs en GGD. Ook wordt bij de intake welke beroepskracht de mentor van het kind wordt. Tijdens het wenmoment of bij start op de BSO is er een kort gesprekje met het kind en de mentor, zodat het kind weet bij wie hij met vragen terecht kan.

4.4 Vierogenprincipe

Het vierogen-principe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat in een kinderdagverblijf met 0- tot 4-jarigen altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.

Vertrekpunten zijn:

- De uitvoering van het vierogen-principe is pedagogisch verantwoord.
- De wijze waarop invulling aan het vierogen-principe wordt gegeven, is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit beleid is in te zien op onze locatie.
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogen-principe op hun locatie, bijvoorbeeld via de website.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locaties is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven medewerkers elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de teamleider, clusterdirecteur of de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de teamleider, vertrouwenspersoon of clusterdirecteur.

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vierogen-principe verantwoord uit te voeren:

1. Een open aanspreekcultuur

Alle medewerkers hebben training gehad in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. We spreken elkaar aan en geven elkaar tips om het pedagogisch handelen te verbeteren. Bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde. In de pedagogische beleidsplannen staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens de dagelijkse werkzaamheden en het groepsoverleg geven pedagogisch professionals feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

2. De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor medewerkers.

3. Vier ogen, vier oren en transparantie

- Wij werken volgens de beroepskracht/kind-ratio.

- De collega's van het kindcentrum lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- De KC Directeur komt regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- Op opvanglocaties binnen een KC is de afspraak dat leerkrachten onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch professional alleen werkt.
- KC de Klimboom werkt met het open-deurenbeleid. Dit betekent dat activiteiten plaatsvinden in een andere ruimte met andere kinderen, waarbij naast de vaste pedagogisch professional ook andere medewerkers van het kindcentrum betrokken zijn. Dit verhoogt de sociale controle en maakt dat kinderen activiteiten van verschillende ontwikkelingsgebieden krijgen aangeboden.
- Alle deuren van de groepen zijn voorzien van een raam/opening.
- Alle deuren naar de slaapkamers zijn voorzien van kijkgaten en/of ramen.
- In de slaapkamers staan de babyfoons altijd aan. Daarnaast wordt iedere 15 minuten op de slaapkamer gecontroleerd of de kinderen in orde zijn.
- Groep wordt samengevoegd als de beroepskracht/kind-ratio dat toelaat.
- In vakantietijd, als minder kinderen op de groep zijn, kan het voorkomen dat één pedagogisch professional op de groep staat. In dat geval kunnen we ervoor kiezen om twee groepen, Opvang en Buitenschoolse opvang, samen te voegen. Hierdoor ontstaat er een 0-13 jaar groep.
- Op momenten waarop ouders kinderen brengen en halen, kan een pedagogisch professional alleen op de groep staan. Ouders lopen in deze tijd de groep in en uit.
- De pedagogisch professionals hebben 's middags beurtelings een pauze van een half uur.
- In vakanties is terug te vinden op het personele rooster hoe het 4-ogen is geregeld.
- Indien er een achterwacht nodig is wordt hiervoor met de betreffende persoon afspraken gemaakt en is dit ook op het rooster terug te vinden.

4. Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een doordachte werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiairs.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiair maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar.

5. Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch professionals hebben allemaal een workshop gevolgd over de meldcode kindermishandeling.
- Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

6. Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie.
- Groepsoverleggen zijn gekoppeld aan het onderbouwoverleg op het kindcentrum. Op de agenda staan vaste onderwerpen. Bij de kind-bespreking is de intern begeleider van school betrokken. PP-ers maken met haar een afspraak nadat KIJK is ingevuld. Op deze manier zorgen we dat de ondersteuning van kinderen plaats vindt van 0- 13 jaar. We maken hierbij gebruik van elkaars expertise en netwerk om een optimale ondersteuning aan kinderen/ouders te bieden die dat nodig hebben.

- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie (KC raad).
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het kindcentrum uitgevoerd.

7. Aansluiting voor- en vroegschoolse educatie

Op de Klimboom werken KDV/PW en BSO nauw samen met het onderwijs. KDV/PW en de leerkracht van groep 1/2 hebben overleg over de invulling van de thema's en de hoeken waarin gewerkt wordt. Thema's worden daar waar mogelijk op elkaar aangepast en er vinden gezamenlijke activiteiten plaats zoals samen buiten spelen. De invulling van de thema's gebeurt a.d.h.v. Het programma Uk en Puk. A.d.h.v. doelen worden passende activiteiten gekozen welke na afloop van het thema in het overleg geëvalueerd worden. Hiermee bieden wij een passend aanbod en sluiten we nauw aan bij de behoeften van het kind. Ouders worden voorafgaand aan het thema geïnformeerd over de inhoud van het thema waarbij we ouders zoveel mogelijk betrekken bij opzet van de hoeken en het meebrengen van materialen welke nodig zijn voor de activiteiten. Ook wordt er bij de uitwerking van thema's gedacht aan buitenactiviteiten.

8. Warme overdracht

Wanneer ouders hun kind aanmelden voor de opvang volgt er een intakegesprek, tijdens dit intakegesprek wordt mede besproken hoe informatie over de ontwikkeling van kinderen overgedragen wordt. Ouders geven op het intakeformulier toestemming voor overdracht van informatie over de ontwikkeling van hun kind. Overdracht van gegevens over kinderen vindt nooit plaats zonder dat ouders daar toestemming voor gegeven hebben.

Voorafgaande aan de overgang van KDV/PW naar de kleutergroep worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de pedagogisch professional en de kleuterleerkracht.

Dit noemen wij de warme overdracht. Ouders zijn altijd aanwezig tijdens deze warme overdracht zodat ze volledig op de hoogte zijn van welke informatie er overgedragen wordt.

Tijdens dit gesprek worden kenmerken en bijzonderheden betreffende het kind besproken en wordt er met ouders en school afgesteld op de ontwikkelbehoeft van het kind.

Er worden minimaal 2 wenmomenten afgesproken waarbij het kind een dagdeel mag meedraaien in de kleutergroep. Door de nauwe samenwerking tussen opvang en onderwijs ervaren ouders en kinderen een natuurlijke overgang van opvang naar onderwijs.

Dit is wat ouders ook aangeven in de tevredenheidsonderzoeken.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Groepsindeling en ruimtes

Op kindcentrum De Klimboom werken we met een vaste verticale groep, zowel op het kinderdagverblijf als de BSO. Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een groep waarin kinderen van diverse leeftijden met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze groep wordt gezien als een soort huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen, slapen en eten. Concreet betekent het voor onze pedagogisch professionals dat we enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen. En anderzijds activiteiten aanbieden met als doel bepaalde ontwikkelingsgebieden te stimuleren door een gericht aanbod.

Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte, bepalen we het maximum aantal kinderen per groep. Bij Kind Centrum de Klimboom is er 1stamgroep waarbij we maximaal 16 kinderen in de dagopvang/peuterwerk kunnen plaatsen van 0 tot 4 jaar. En er is 1 basisgroep BSO groep waarbij we maximaal 20 kinderen opvangen in de leeftijd van 4-12 jaar. Hierbij wordt de medewerker – kind ratio gehanteerd zoals vast gelegd in de wet Kinderopvang. We zorgen dat er altijd voldoende pedagogisch professionals aanwezig zijn op het aantal kinderen wat aanwezig is in de groep. We noemen dit de beroepskracht/kind-ratio.

Pedagogisch professional/kind ratio.

KDV

- 1 pedagogisch professional op 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar.
- 1 pedagogisch professional op 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- 1 pedagogisch professional op 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- 1 pedagogisch professional op 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

BSO

- 1 pedagogisch professional op 10 aanwezige kinderen van 4 tot 7 jaar
- 1 pedagogisch professional op 12 aanwezige kinderen van 4 tot 13 jaar

Van 7.00 tot 7.30 en vanaf 18.00 tot 18.30 werkt een pedagogisch professional alleen in het gebouw, maar tijdens deze tijden lopen ouders binnen om hun kind te halen/brengen en vindt er overdracht plaats.

KDV en BSO samen

Er wordt een combinatie gemaakt met KDV en BSO op middagen tijdens schoolweken. Bij vervroegde opvang vanaf 7.00 uur wordt dagopvang en BSO gecombineerd. Op maandag, dinsdag en donderdag in de schoolweken vindt de VSO bij de dagopvang plaats en worden vandaaruit overgedragen aan de onderwijs-collega. Bij de keuze om samen te voegen of juist niet wordt naar het aantal aanwezige kinderen gekeken maar ook naar de leeftijd ervan en de uitdaging die zij nodig hebben. Er is wel altijd een pedagogisch professional aanwezig welke een bekend en vertrouwd gezicht is voor de kinderen. Aan het einde van de dag wordt er vanaf 17.30/18.00 uur ook samengevoegd.

Indeling ruimtes/groepen

KDV/PW

De speelruimte is ruim en sfeervol ingericht. Wij proberen de prikkels zoveel als mogelijk te beperken voor de jonge kinderen die in een vloerbox de ruimte hebben om te spelen en te ontdekken zonder daarbij gestoord te worden door de oudere kinderen. Daarnaast is er een hoge box voor de allerjongste kinderen. Vanuit die box kunnen ze heerlijk rustig liggen, zelf spelen of vanuit een hogere (veilige) positie naar de oudere kinderen kijken.

De ruimte is ingedeeld in speelhoeken waarbij rekening wordt gehouden ontwikkeldoelen en met het thema, het spelaanbod waarbij kinderen zelf materialen kunnen pakken. Maar er zijn ook materialen aanwezig waar kinderen om kunnen vragen. Er is een leeshoekje waar kinderen zelf boekjes kunnen pakken.

De ruimte beschikt over een aangrenzende slaapkamer waar de kinderen, die slapen tijdens de opvang, een vast "eigen" bed hebben en de baby's bovenin slapen en de peuters onder. Ook is er een keukenblok en een verschoonblok waar kinderen zelf met een trapje op kunnen klimmen. Uiteraard is hierbij altijd een pedagogisch professional bij aanwezig. De buitenruimte nodigt kinderen uit tot verschillende activiteiten alsook de speelzaal waar kinderen kunnen klimmen, klauteren en rennen. Zowel de binnen- als buitenruimte voldoen aan de geldende veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch professionals dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en ontwikkelen. Anderzijds bieden wij activiteiten aan, zodat ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen. In de groep hebben we een huishoek waarbij kinderen vooral, al dan niet thema gericht, uitgenodigd worden om vanuit rollenspelen het "echte" leven na te spelen en te oefenen. Hierbij komen vooral de sociale competenties aan bod die ze in hun later leven nodig hebben in omgang met anderen. Het rollenspel dient ook om fantasiespel de vrije loop te laten. Ook zien we dit spel terug met bijvoorbeeld kappers- en of doktersspullen. Daarnaast is er een bouwhoek waarbij diverse materialen (Duplo, Knexx, houten blokken etc) regelmatig afgewisseld worden. Hierbij worden kinderen gestimuleerd om inzicht te krijgen in het bouwen, stapelen en verbinden van diverse materialen waarbij hun ruimtelijk inzicht en rekenkundige vaardigheden worden ontwikkeld.

Er zijn verder veel materialen aanwezig waar kinderen om kunnen vragen zoals puzzels, kralenplanken en spelletjes. Deze materialen stimuleren o.a. de motorische vaardigheden maar ook samenspel en op je beurt wachten. Er wordt veel taal aangeboden en interactievaardigheden worden geoefend. Het buitenspelen spelen wisselt zich af met klimmen/klauteren, rennen/lopen en fietsen/steppen waarbij de vooral de motorische ontwikkeling aan bod komt. Maar ook de sensomotorische ontwikkeling met zand en water. Dit komt ook terug bij knutselactiviteiten waarbij er verschillende materialen aangeboden worden om te voelen. Wat is hard, wat is zacht en wat is glad? Hierbij leren kinderen door voelen en activiteiten wat deze begrippen betekenen. Verder is er een leeshoek waar kinderen in de (grote of kleine) kring samen komen maar kinderen ook zelf een boekje kunnen pakken om te lezen of samen een prentenboek in te kijken.

In de dagopvang is er voor de jongste kinderen een vloerbox met speelgoed afgestemd op deze leeftijd. De baby's kunnen hier veilig op de grond spelen, kruipen, omrollen en zich op trekken om het staan te oefenen en het lopen. Er is veel zacht materiaal en speelgoed wat geluid maakt.

BSO wordt nadrukkelijk gezien als vrije tijd en voorziet in een invulling van de vrije tijd van kinderen. Kinderen zijn dan ook niet verplicht om aan de activiteiten mee te doen die worden aangeboden volgens het programma Doen kids. Hierbij komen de volgende activiteiten aan bod: Sport en spel, koken, kunst en techniek, muziek en dans, natuur, drama en theater. De ruimte en de hal is ook ingedeeld in speelhoeken waarbij er ook een huishoek en een bouwhoek bestaan.

5.2 Samenstelling team

De opvanggroepen worden begeleid door een vast team van pedagogisch professionals. Dit team is verticaal van samenstelling, wat betekent dat we, daar waar mogelijk, zorgen voor diversiteit op het gebied van leeftijd, werkervaring, kwaliteiten en persoonlijke interesses. De intern begeleider is binnen het kind centrum inzetbaar voor alle kinderen van 0-12 jaar. De opvang wordt geleid door de KC-leider onderwijs en opvang onder supervisie van een directeur. We werken intensief samen met de leerkrachten van school en zijn één team binnen het kindcentrum. Daarbij maken gebruik van elkaars expertise, nemen daar waar mogelijk gezamenlijk deel aan studiedagen als de onderwerpen daar aanleiding toe geven. Maar hebben we ook gezamenlijke team uitjes en vieringen.

5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leermoment. Of ze nu verzorgd worden, zelf iets doen, anderen helpen of gewoon lekker spelen: ze leren continu. De pedagogisch professionals stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. Dit doen ze onder meer door ervoor te zorgen dat:

- de inrichting en indeling van de ruimte uitnodigen om kansen te creëren en te grijpen;
- groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden;
- er wordt aangesloten bij het spontane leren van kinderen, onder meer door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren om samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- er tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen;
- er kansen gecreëerd worden door het gericht aanbieden van speelgoed of activiteiten;
- er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt; de pedagogisch professionals spelen mee, volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en helpen ze om plannen te realiseren;
- hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

Dit alles wordt ondersteund door onze VVE-thema's waarbij er elke 5 a 6 weken gewisseld wordt van thema. Als aanvulling hierop maken we soms ook gebruik van de thema's die in groep 1-2 van de basisschool worden aangeboden binnen het early-years programma van het IPC curriculum. Voorbereiding van de thema's vindt plaats in samenwerking tussen leerkracht en pedagogisch professional.

Aansluiting peuters uit de omgeving

Enkele keren per jaar worden peuters uit de omgeving uitgenodigd om aan te sluiten bij een activiteit op de dagopvang. Op deze momenten zijn ook ouders/grootouders van deze externe peuters aanwezig, zij zijn verantwoordelijk voor de veiligheid en het emotionele welzijn van de kinderen die extra aansluiten. De activiteiten waarbij peuters van buiten aan kunnen sluiten zijn vastgelegd in de jaarkalender van de opvang. Het betreft hierbij vooral thema activiteiten als een herfstwandeling of Sinterklaasviering.

5.4 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen is belangrijk; het kan voorkómen dat de (dreigende) achterstand steeds groter wordt. Het verzorgen van en spelen met de kinderen is de basis van ons kindcentrum. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten.

We maken binnen GOO gebruik van een voorschools educatief programma, namelijk 'Uk en Puk'. Op een speelse manier komen allerlei thema's aan bod die dicht bij de beleavingswereld van de kinderen liggen. Denk aan Hatsjoe; ziek zijn, voor de eerste keer naar school gaan en het weer; Oef wat warm. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed aanbod. Begin 2026 starten onze pedagogisch professionals met een cursus voor de implementatie van de vernieuwde versie Uk en Puk. Vanuit observaties en de kijklijsten zien we welke doelen er

aandacht verdienen. Aan de hand van de SLO doelen worden activiteiten uit het Uk en Puk programma centraal gesteld. Daarnaast sluiten we aan bij het aanbod in de kleutergroep en worden er tijdens een themaoverleg gezamenlijke doelen vastgesteld. In ons dagprogramma zijn ook de doelen beschreven die we met de VVE-activiteiten nastreven. Deze doelen zijn gelinkt aan ons observatieprogramma en de SLO doelen. Indien wij vaststellen dat er mogelijk sprake is van een ontwikkelingsachterstand wordt dat aan ouders gecommuniceerd en vindt er een doorverwijzing naar het consultatiebureau plaats. Indien er een VVE beschikking wordt afgegeven kan een kind twee dagdelen extra peuterwerk afnemen tegen volledige gemeentelijke subsidie. Sinds januari 2020 is er een 16 uren verplichting voor kinderen met VVE. Kinderen kunnen op ons kindcentrum dan ook kiezen tussen dagdelen die allen uit 4 hele uren bestaan.

Uk en Puk

Bij de opvang en het peuterwerk werken wij met de methode; Uk en Puk, een VVE-activiteitenprogramma voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Het programma bestaat uit 10 thema's:

- Welkom Puk.
- Knuffels.
- Hatsjoe!
- Ik en mijn familie.
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen.
- Dit ben ik.
- Eet smakelijk.
- Kabouters en reuzen.
- Oef, wat warm.

Elk thema heeft activiteiten die zijn gericht op de belevingswereld en alle ontwikkelingsgebieden van het jonge kind. Naast deze vaststaande thema's worden er ook zelf thema's bedacht waarbij de manier van werken vanuit de methode wordt gehanteerd zodat alle ontwikkelingsgebieden geprikkeld worden. Binnen Kindcentrum de Klimboom werken wij met Uk & Puk. Alle pedagogisch professionals hebben hiervoor een training gevolgd. Per 5 weken is er een nieuw thema van Uk & Puk. Wij proberen daarnaast zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de reguliere thema's zoals b.v. Kerst, Pasen etc. De herhaling van activiteiten binnen de Uk & Puk thema's zijn belangrijk, kinderen leren o.a. door herhaling. Iedere dag vindt er in de groep een Uk & Puk of een andere activiteit plaats. Bij deze activiteiten wordt er gewerkt met doelen door de activiteiten wordt er gezorgd dat verschillende kinderen/ doelgroepen aan bod komen. In elk thema staan een aantal boeken en woorden centraal. Deze woorden komen uit het thema en daar worden de woorden vanuit LOGO 300 aan toegevoegd. De woorden komen terug in de kring, aan de hand van voorwerpen, in rollenspellen en in spelletjes. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij de IPC thema's die in de kleutergroep aangeboden worden.

Elk dagdeel gaan kinderen naar buiten waar ze volop kunnen bewegen. Zo wordt de motorische ontwikkeling gestimuleerd. Ook gaan de kinderen twee keer per week samen met de leerlingen van groep 1-2 gymmen in de gymzaal. Ze kunnen in de gymzaal volop klimmen en klauteren en laten zien wat ze kunnen en durven, waardoor het zelfvertrouwen wordt gestimuleerd. Door in kleine groepjes te spelen leren kinderen samen te spelen en rekening te houden met elkaar. Zij moeten speelgoed delen, op hun beurt wachten, maar ook voor zichzelf leren opkomen. Waar nodig krijgen ze hierbij ondersteuning van de pedagogisch professional. Aan tafel worden knutselactiviteiten gedaan en spelletjes. Ook wordt er met fijnere materialen gewerkt met de oudere kinderen, zoals de kralenplank, insteek mozaïek, kralen rijgen, prikken en puzzels leggen. Hiermee wordt de fijne motoriek gestimuleerd.

Er worden spelletjes of andere activiteiten in kleine groepjes gedaan met kinderen van dezelfde leeftijd. Daarbij is er extra aandacht voor kinderen die dit nodig hebben maar ook voor de kinderen met een VVE-indicatie. Voor de laatste doelgroep is een apart schriftje waarbij ouders betrokken worden om zelf ook een actieve rol te spelen om tot stimulering van de ontwikkeling te komen. Op

deze manier is de ouderbetrokkenheid groter en wordt het een samenwerking, soms nog met andere partijen (bv logopedie of fysiotherapie), om tot een optimale kind ontwikkeling te komen. Er wordt daarbij afgesproken welke activiteiten er gedaan worden, welke woorden aangeboden of op welke manier, met als doel een bepaald ontwikkelingsgebied te stimuleren. Materiaal gaat met de ouders mee naar huis, zodat op het kindcentrum en thuis op eenzelfde manier gewerkt wordt. Ook hier zit de kracht in de herhaling en de samenwerking met ouders.

Er vinden een aantal keren per jaar studie bijeenkomsten plaats waarbij PP-ers en leerkrachten van de onderbouw gezamenlijk kijken naar de doorgaande lijn en proberen de thema's een aantal keren per jaar af te stemmen. Deze afstemming betreft het aanbod VVE maar ook activiteiten t.a.v. begrijpend lezen/begrijpend luisteren. Ook is er overleg over KIJK, want VVE en KIJK kunnen we niet los zien van elkaar. Deze systemen zijn met elkaar verweven. Bij het aanbod in activiteiten wordt aangesloten bij de doelen en wordt bepaald waar de aandachtspunten liggen. Dit kan een algemeen doel zijn voor de groep, een klein groepje kinderen maar ook individueel.

Niet alleen tijdens de gerichte activiteiten wordt de ontwikkeling gestimuleerd. Ook tijdens de vrije spelmomenten en tafelmomenten worden de kinderen uitgelokt. Bijvoorbeeld door te vragen: 'Hoeveel bekers hebben we nodig, welke kleur is dit?' En bij het spelen in de hoeken worden er door de PP-ers vragen gesteld om taal aan te bieden en uit te lokken. Bij de jongste kinderen wordt dit ook gedaan, vooral tijdens de verzorgingsmomenten, waarbij alle handelingen en voorwerpen benoemd worden maar ook de emoties; 'dat vind je fijn, ik zie dat je lacht, wat ben je verdrietig', etc.

Ouders worden betrokken bij het thema door ouderbrieven van Uk en Puk en IPC early birds. In deze brieven staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten bij het thema. Ouders worden op deze manier uitgebreid geïnformeerd over het lopende thema, de boeken, liedjes en woorden die aan bod komen. Er wordt verwezen naar digitale prentenboeken, de liedjes en versjes staan in de brief zodat ouders die thuis ook herkennen en kunnen gebruiken met hun kind.

Urenverantwoording dagopvang/peuterwerk (VVE)

Het aanbod voorschoolse educatie (VVE) is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het tweeënhalfjaar oud wordt in anderhalf jaar tenminste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. De VVE-activiteiten zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en sociaalemotionele ontwikkeling. Kinderen met een VVE-indicatie komen vier ochtenden vanaf 2,5 jaar op de peutergroep. De dagopvanggroep is 52 weken per jaar geopend op vijf dagen met een maximaal aanbod van voorschoolse educatie van 6 uur per dag.

	Maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	Vrijdag
Dagopvang	07.30-18.30u	07.30-18.30u	gesloten	07.30-18.30u	07.30-13.00u
Peutergroep	08.30-12.30u	08.30-12.30u	gesloten	08.30-12.30u	08.30-12.30u

Dienstenaanbod

Ons dienstenaanbod wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld en goedgekeurd door de OR. Een actueel overzicht van het dienstenaanbod met de daaraan verbonden voorwaarden is terug te vinden op de site van Stichting GOO.
www.stichtinggoo.nl

5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO werken we met het ontwikkeling volgmodel Kijk! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat twaalf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

1 jaar: Basiskkenmerken, betrokkenheid, grote motoriek.

2 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Kleine motoriek.

3 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Aandachts-kinderen

We noemen een kind een aandachts-kind als het valt binnen de doelgroep definitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen waarbij opvallende kenmerken zijn in de ontwikkeling. Voor deze kinderen vullen we een risicofactoren lijst in. Daarnaast worden ze besproken in ieder groepsoverleg en zorgoverleg met de Intern begeleider van ons Kindcentrum om zo de ontwikkeling goed te volgen. We observeren en registreren ieder halfjaar.

Aandachts-kinderen: welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

1 jaar: Basiskkenmerken, betrokkenheid, grote motoriek.

2 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Kleine motoriek.

3 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: Bovenstaande wordt uitgebreid met:

- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Bij aandachts-kinderen wordt deze standaard observatie uitgebreid met een halfjaarlijkse extra observatie en gesprekken met ouders.

Kind-bespreking

In de kind-bespreking, die plaatsvindt met de ib-er van de school, bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en kinderen met een VVE indicatie. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kind bespreking en voor het contact met de ouders. De intern begeleider wordt op de hoogte gebracht en gehouden van eventuele bijzonderheden bij kinderen en waar nodig gevraagd om aan te sluiten bij het groepsoverleg als er kinderen besproken worden. Zij kan ook ingezet worden om op de groep te komen observeren of het bespreken van verdere stappen die in de ondersteuningsroute beschreven staat. Dit natuurlijk altijd in overleg met en met toestemming van ouders.

Bij de overgang van dagopvang naar de BSO worden tijdens het algemene groepsoverleg kdv/pw/bsso de ontwikkeling en bijzonderheden van deze kinderen in het team besproken. Hierbij zijn ouders niet aanwezig. Wel worden ouders hiervan op de hoogte gebracht. Ouders hebben via een schriftelijke

verklaring toestemming gegeven voor deze overdracht. Een overdracht van informatie over de ontwikkeling van kinderen vindt nooit plaats zonder dat ouders daar toestemming voor gegeven hebben. Kinderen die van de dagopvang/pw overgaan naar de BSO mogen 2x een middag meedraaien op de BSO om te wennen.

Acties kunnen zijn:

- Een gesprek met de ouders.
- Met het VVE-programma werken aan doelen door grote, kleine en individuele groepsactiviteiten.
- Ouders adviseren een VVE-indicatie aan te vragen.
- Een extra observatie door een collega, intern begeleider of manager.
- Advies inwinnen via casusbespreking bij consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders).
- Doorverwijzen.

Protocol ‘Kinder mishandeling en grensoverschrijdend gedrag’ voor de Kinderopvang

Bij een vermoeden van huiselijk geweld, misbruik of verwaarlozing maken we gebruik van het Protocol meldcode kindermishandeling Kinderopvang en volgen we het daarbij horende stappenplan. Het protocol is bekend bij de medewerkers en staat in de map op de groep. Tevens is de app gedownload die goede handvatten biedt voor het doorlopen van de stappen.

Ouders doorverwijzen naar passende instanties

Als tijdens de kindbespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met hen. Indien nodig heeft de manager of de intern begeleider hierin een ondersteunende rol. Doorverwijzen kan naar:

- Huisarts
- Consultatiebureau
- Logopedist
- Maatschappelijk werk
- Opvoedondersteuner van centrum Jeugd en Gezin
- Veilig Thuis
- Audiologisch centrum
- kinderfysiotherapie

Deze instanties verwijzen indien nodig verder door.

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen

De pedagogisch professionals van GOO zijn geschoold in VVE en in de Kijk!-methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per medewerker een scholingsplan op.

Tijdens de kind-bespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is, IB-er (kwaliteitscoördinator) is daarvoor gefaciliteerd en is daarbij ondersteunend coachend en coördinerend voor de pedagogisch professionals.

5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO

Wij werken met gediplomeerde pedagogisch professionals met minimaal opleidingsniveau PW-3.

Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- trainingen t.a.v. omgaan met ongewenst gedrag en interactie met kinderen
- Kinder-EHBO
- BHV reanimatie
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden, die gelden bij de opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, zijn daarom ook van toepassing op de BSO, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch professional als aanbod heeft bedacht.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch professionals geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch professionals sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.
- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De medewerkers spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.
- De houding van onze medewerkers is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een uitgebreid netwerk binnen de gemeente en regio waar we mee samenwerken.

Doen kids Op de BSO bieden we met Doen Kids een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Doen Kids richt zich op verschillende thema's zodat alle kinderen worden geënthousiasmeerd om mee te doen met de activiteiten.

Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Koken.
- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Natuur.

We proberen de thema's zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de thema's van de dagopvang of het onderwijs, uiteraard passend bij de leeftijd van kinderen. De stamgroep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema. We streven ernaar om bij ieder thema een activiteit te organiseren met alle kinderen van 0 tot 12 jaar. Oudere kinderen vinden het vaak erg leuk om mee te helpen bij 'de kleintjes'. Onze Doen kids-activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar tijdens vakanties is er ook ruimte voor uitstapjes. Doen Kids is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

Kindcentrum-overstijgende opvang

GOO Opvang B.V. om verschillende redenen de keuze gemaakt om kindcentrum- overstijgende opvang aan te bieden in de vakantieperioden. We vinden het belangrijk om kinderen te begeleiden, te stimuleren en te inspireren in een veilige en avontuurlijke omgeving, waarin samen ontdekken en ontwikkelen centraal staat.

Wij zien het aanbod van kindcentrum- overstijgende opvang als een toegevoegde waarde voor de ontwikkeling van de kinderen, maar ook voor de medewerkers.

- Zo zijn er meer leeftijdsgenootjes om mee te spelen voor de kinderen op kleinere locaties.
- Zo kunnen we een uitgebreider activiteitenaanbod aanbieden, afgestemd op leeftijd, zodat we het speelplezier vergroten;
- Zo kunnen we het vier-ogen-principe en achterwacht beter organiseren.;
- Zo vergroten we de veiligheid en het werkplezier voor onze medewerkers: ze staan niet meer alleen op de groep maar samen met een collega;

- Zo kunnen we het verlof van onze medewerkers beter verdelen, wat zorgt voor meer stabiliteit en kwaliteit in de groepen.

Welbevinden kinderen

Wij vinden het welzijn en de veiligheid van onze kinderen erg belangrijk, daarom vindt bij ons de kindcentrum- overstijgende opvang altijd plaats bij dezelfde locatie. Kinderen van locatie A gaan altijd naar locatie B, maar nooit naar locatie C. De ouders worden tijdens een rondleiding geïnformeerd over de kindcentrum- overstijgende opvang en wanneer zij het contract ontvangen en afsluiten.

De (adjunct) kindcentrumleiders en pedagogisch professionals van de locaties waar kindcentrum-overstijgende opvang wordt aangeboden zullen ruim van tevoren ook voorbereidingen met elkaar treffen met betrekking tot een aantal belangrijke zaken rondom de kindcentrum- overstijgende opvang, zoals:

- Welke kinderen in welke groep komen;
- Zijn er bijzonderheden met betrekking tot specifieke kinderen en moeten we daarvoor extra voorbereidingen treffen?
- De roostering van de pedagogisch professionals, waarbij we de wetgeving in acht nemen en rekening houden met vertrouwde gezichten op de groepen.
- De invulling van het aanbod vakantieplezier;

Kindcentrum-overstijgende opvang kindcentrum De Klimboom bij kindcentrum De Kastanjelaar

De kinderen van Kindcentrum De Klimboom maken in de vakantieperioden gebruik van opvang bij Kindcentrum De Kastanjelaar in Milheeze. Tijdens de kindcentrum-overstijgende opvang worden de kinderen in drie verschillende groepen opgevangen, de indeling hiervan gebeurt op basis van de leeftijden van de kinderen. In de vakantieperioden werken de vaste gezichten van Kindcentrum De Klimboom, ook op locatie De Kastanjelaar. Zo creëren we voor alle kinderen een emotioneel veilige omgeving, waarbij we zoveel mogelijk werken met vertrouwde gezichten.

Vakantieplezier

In de vakantieperioden werken we met het programma 'vakantieplezier'. Vakantieplezier is een gevarieerd, uitgebreid en avontuurlijk activiteitenprogramma dat op GOO- niveau wordt opgezet. Hierbij wordt cluster breed gewerkt aan een (vakantie)programma waarin we ingaan op activiteiten en uitstapjes. Dit programma wordt, via het ouderportaal, vóór iedere vakantie, gedeeld met de ouders waarvan de kinderen gebruikmaken van locatie- overstijgende opvang.

Vakantieplezier bij voetbalvereniging BAVOS in Bakel

In de meivakantie van 2025 zijn we gestart met een pilot waarbij we een aanbod voor activiteiten op het sportpark van Bakel aanbieden. Kinderen van de vier opvang locaties (De Klimboom, De Kastanjelaar, Kleinerf en De Bakelaar) kunnen zich hiervoor aanmelden. Na deze vakantie is besloten dat dit aanbod jaarlijks in de meivakantie zal plaats vinden.

Via Forms worden ouders van te voren uitgenodigd om hun kinderen aan te melden. Hierna zal bevestigd worden of er doorgang plaatsvindt en welke dagen er geopend zullen zijn. In het ouderportaal (Konnnect) worden kinderen in de "BAVOS BSO vakantieplezier" groep geplaatst. Belangrijk is dat ouders vooraf toestemming hebben gegeven via het formulier "toestemmingsformulier activiteit BAVOS. Zonder toestemming kan het kind deze dagen niet deelnemen aan de activiteiten. Tijdens deze dagen streven we dat er minimaal 1 vast gezicht van elke locatie aanwezig is.

Tijdens de dag zijn er verschillende activiteiten waar kinderen aan kunnen deelnemen door zich in te schrijven. Er mag ook gekozen worden om vrij te spelen. De activiteiten worden aangeboden tussen 08.30 uur en 17.00 uur. Het sportpark is geopend van 7.30-18.30 uur en de kinderen zijn binnen deze tijden al welkom om te komen spelen. Ook kan er gekozen worden om alleen aan een ochtend of middagprogramma deel te nemen. Buiten het programma om kunnen de kinderen zich vermaken met al het leuk spelmateriaal dat aanwezig is en zullen ze zich geen moment vervelen. Kinderen worden deze dagen rechtstreeks naar het sportpark gebracht en opgehaald. Tussen 8.30-12.00 en 13.00-17.00 is het niet de bedoeling dat kinderen worden opgehaald i.v.m. de activiteiten die er aangeboden worden. De dagindeling ziet er als volgt uit (tijden kunnen afwijken ivm aanbod activiteit):

7.30-8.30	Inloop / inschrijven activiteiten
8.30-10.00	Activiteiten
10.00-10.30	Fruit/vrij spelen
10.30-12.00	Activiteiten
12.00-13.00	Lunch/vrij spelen
13.00-14.30	Activiteiten
14.30-15.00	Fruit/vrij spelen
15.00-16.30	Activiteiten
16.30-17.00	Gezamenlijk afsluiten/opruimen
17.00-18.30	Ophalen/vrij spelen

BKR- BEREKENING OP KINDCENTRUM NIVEAU (BSO)

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). De beroepskracht-kindratio (BKR) in de kinderopvang is een wettelijk vastgestelde norm die bepaalt hoeveel kinderen er maximaal per beroepskracht aanwezig mogen zijn op een groep. Vanaf 1 juli 2024 is het verplicht om het minimum aantal in te zetten pedagogisch professionals op het niveau van kindcentrum te berekenen en niet meer op groepsniveau. Hierdoor komt er meer ruimte om groepen in te delen op basis van de behoefte en ontwikkeling van kinderen. Een groep mag maximaal 30 kinderen tellen. Op kindcentrum de Klimboom werken we met 1 basisgroep. De basisgroep van een kind is de groep zoals het kind is ingedeeld in Konnect en waar het kind de dag opstart.

Onze bso groep is een groep met kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Deze groep bestaat uit maximaal kinderen 16 kinderen. Bij de bso zorgen we voor een aanbod dat past bij de ontwikkeling van de kinderen. De mate van begeleiding tijdens bso- uren en het activiteitenaanbod is afhankelijk van de leeftijd, de interesse, het talent en de individuele behoeften van de kinderen. Kinderen hebben inspraak en kunnen meebeslissen als het gaat om het activiteitenaanbod. Het bieden van een emotionele veilige omgeving is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Bij de bso bieden wij op basis van groep overstijgend werken een activiteitenprogramma aan. Dagelijks worden er één, twee of meer activiteiten aangeboden. Kinderen mogen zelf kiezen, in overleg met pedagogisch professional, bij de start van de bso, waar ze aan willen deelnemen. Ze kunnen ook kiezen voor vrij- spel.

5.7 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang, het peuterwerk en BSO bezoeken hebben gedurende de dag een verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Als basis voor een gezonde voeding hanteren we de schijf van vijf. Dat betekent dat we de kinderen dagelijks gevarieerd eten aanbieden uit deze vijf groepen voedingsmiddelen. Zo krijgen de kinderen alle voedingsstoffen binnen die het lichaam nodig heeft.

Ons voedingsbeleid:

- **Gevarieerd aanbod**
We variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus bieden diverse soorten seizoensgebonden fruit en groenten, verschillende soorten brood, drinken en beleg.
- **Voldoende beweging en niet te veel voeding**

We willen een gezonde basis leggen bij de kinderen. Dat doen we door ze gezonde eetgewoontes aan te leren. Dus voldoende bewegen en niet te veel eten. De basis is elke dag één eetmoment - de broodmaaltijd - en twee momenten tussendoor waarbij iets gegeten en gedronken kan worden. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen of bij slecht weer in de speelzaal, zodat kinderen voldoende beweging krijgen en energie verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten waarbij lichaamsbeweging nodig is.

- **Minder verzadigd vet**

We kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Denk aan halfvolle-melkproducten en 30+ kaas.

- **Veel groenten/fruit en brood**

Kinderen krijgen dagelijks fruit en groente aangeboden. Wat we eten, laten we afhangen van het seizoen. We eten brood met vezels.

- **Veilig met voedsel omgaan**

Veilig eten betekent ook dat gelet wordt op goede hygiëne. We wassen de handen voor elke maaltijd en voordat we het eten bereiden. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bederfelijke producten. We bewaren ze koel en voorzien ze na het openen van de verpakking van de betreffende datum.

Na de maaltijd worden gezicht en handen gewassen.

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**

We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.

- **Persoonlijke ontwikkeling**

Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekjes aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.

- **Sociale vaardigheden**

De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt, elkaar te helpen door bijvoorbeeld mee op te ruimen.

- **Waarden en normen**

Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch professionals hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel te zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

Feesten en traktaties

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en

ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Als een kind jarig is, vragen we ouders te zorgen voor een gezonde traktatie. Als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie laten we de kinderen dit niet opeten op de groep, maar wordt de traktatie meegeven naar huis, zodat de ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt.

Het is niet de bedoeling dat er cadeautjes uitgedeeld worden. Ook proberen we de traktatie veilig te houden, bv geen lolly's. We geven ook door of er kinderen zijn die vanwege geloof of allergie een bepaalde traktatie niet mogen. Daarvoor hebben we altijd zelf een alternatief. De pedagogisch professionals overleggen met ouders wanneer het feestje plaatsvindt.

5.8 Open deuren kindcentra

Open deuren betekent letterlijk ruimte geven aan kinderen door de deuren op te zetten van de groepsruimtes. Omdat we 1 groep hebben en kinderen wel behoefte hebben aan uitdaging, geprikkeld willen worden en van nature nieuwsgierig zijn en bieden daarom peuters regelmatig de mogelijkheid om een kijkje te nemen in groep 1/2. Op een vaste afgesproken tijd mag een kind of een klein groepje aansluiten in de kleuterklas. Een paar kleuters komen dan bij de dagopvang/peuterwerk spelen en helpen. Door deze uitwisseling leren de peuters alvast kennismaken met de klas, de juf en maken we de overgang naar school kleiner. De kleuters komen helpen bij de jongeren. Zij krijgen hierdoor een positief gevoel omdat zij kunnen helpen en een voorbeeld kunnen zijn voor de kinderen van de dagopvang/ peuterwerk. Ook ontstaat er ander spel door de leeftijdsverschillen wat leerzaam is voor alle kinderen.

Als er op school op het leerplein beneden voorstellingen of vieringen zijn, sluiten we met de kinderen van opvang en peuterwerk aan. Ook maken we met de kinderen gebruik van de schoolbibliotheek en lezen daar boekjes of gaan er voor uitleen naartoe. Ook bij het buitenspelen ontmoeten kinderen van dagopvang en de kleuters elkaar. In de pauze van school kiezen we hier niet voor omdat dit te druk en onoverzichtelijk is voor kinderen.

Regelmatig wandelen we met de kinderen naar de nabij gelegen dierenweide of een blokje om door het dorp. Soms worden er binnen het thema ook uitstapjes gemaakt waarbij ouders ook gevraagd worden om mee te gaan, bijvoorbeeld naar een boerderij of tuincentrum. Met Carnaval lopen we met de optocht mee en in vakantie gaan ook de dagopvang kinderen soms mee naar het bos. Dit zijn geen vastgelegde momenten, maar hierbij wordt wel altijd minimaal de BKR in acht genomen. Daarbij wordt gekeken naar het aantal kinderen en hun leeftijd.

5.9 Social media

Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, YouTube, LinkedIn Instagram en andere socials. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van social media. Deze zijn terug te vinden in het beleidsplan informatiebeveiliging en privacy protocol, op te vragen bij de locatie.

De socialmedia-platforms bieden vele kansen: we kunnen laten zien dat we trots zijn op onze organisatie en ze kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van GOO en de locaties die daarbij horen. Ook is het positief dat mensen via social media hun stem kunnen laten horen. Social media kunnen helpen bij het beheren van persoonlijke en professionele netwerken, discussie en communicatie bevorderen en kansen bieden om jezelf online te laten zien. Maar het gebruik van social media kan ook onvoorziene en onbedoelde gevolgen hebben. Besef daarom - bij het gebruik van social media - dat berichten de goede naam van GOO en betrokkenen kunnen schaden.

Natuurlijk houden wij ons aan de wet AVG, ouders geven op het ouderportaal aan of hun kind wel/al dan niet op de foto mogen. Tevens is er een databank bij GOO aangelegd met ouders die toestemming hebben gegeven om foto's van hun kind voor PR doeleinden of social media te gebruiken. Jaarlijks geven ouders opnieuw aan of zij nog steeds toestemming geven.

6. BIJLAGEN Dagplanning peuterwerk

	Thema	maandag	
Inloopwerk 7:30-9:00	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Groep <i>Dagopvang kinderen komen vanaf 7:30</i> <i>Peuters komen 8.30u</i>	3 verschillende materialen staan klaar op tafeltje. Bij binnenkomst kinderen daar uitnodigen.
Kring 9:00-9:30	Taalontwikkeling stimuleren Ontwikkelen van verhaalbegrip	Groep	<i>Goedemorgenliedje, namen noemen met Puk, hulpje kiezen, dagritme kaarten</i> Boek: Activiteit:
9:30-10:00	Fruit eten/handen wassen	Groep	Stimuleren zelf mouwen opstropen en handen wassen
10:00-10:15	Plassen en luiers verschonen	Groep	Stimuleren zelf naar de wc te gaan.
10:15-10:30	Schoenen en jassen aan	Groep	Stimuleren zelf jassen en schoenen aan te doen
10:30-11:00	Samen buiten spelen met de kleuters	Groep	Samen spel met de kleuters buiten.
11:00-11:20	Groep vrij spelen VE aanbod voor de VE kinderen	Groep VE kinderen	VE aanbod en de andere kinderen gaan vrij spelen in de hoeken
11.20-11:30 uur Verschonen/wc/ handenwassen	Zelfstandigheid stimuleren	Groep	We maken ons klaar voor de lunch
11.30-12:00 boterhammen eten	Boterhammen eten en zelfstandigheid stimuleren door de peuters zelf hun boterham te laten smeren	Groep	Wij eten allemaal één boterham hartig, als deze op is krijgen we melk/thee/water. Daarna volgende boterham.
12.00-12.20	Peuters: Ontluikende geletterdheid	Groep	Zelfstandig boekje lezen (mogelijkheid tot schoonmaak tafel/vloer)
12.20-12.30 Afsluitkring	De dag evalueren en afscheid nemen van elkaar.	<i>Peuters 12.30u opgehaald</i>	<i>Dagritme kaarten, liedje: Dag dag allemaal</i>
Kinderen naar bed 12.45-13.00	-	-	-
Tafelspel 13.00-13:30	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Kinderen die wakker zijn	Verschillende materialen staan klaar op tafeltje.
Actief meespelen rollenspel (15min) /vrij spelen (30min) 13.30-14.15	Leren samenspelen door middel van rollenspel. Fantasieontwikkeling vergroten.	Individueel/groep	<i>Spelen in de hoeken: PM'er speelt/begeleidt mee het spel.</i>
Reken-/taal activiteit 14.15-14.30 <i>*VVE-indicatie activiteit</i>	Taalontwikkeling/reken ontwikkeling	Individueel/groep	Reken of taal activiteit
Groente/ fruit eten 15.00-15.30	-	Groep	-
Buiten spelen 15.30-16.15		Groep	KDV terrein of aansluiten bij BSO.
16:20 verschonen			
Ophalen 16.30-18.30		Groep	De dagopvang kinderen worden opgehaald
Baby's 0 en 1 jaar	Woordenschat		<i>Boekje lezen</i>
VE indicatie	Vertellen op een begrijpelijke en verstaanbare wijze		<i>Kunnen boekjes, woordkaarten etc. zijn</i>
Naam kind	KIJK/verjaardagen/gesprekken/bijzonderheden		Door wie

	Thema	Dinsdag	
	Doel (/KIIK doel)	Individueel/groep	Activiteit
Inloopwerk 7:30-9:00	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Groep <i>Dagopvang kinderen komen vanaf 7:30 Peuters komen 8.30u</i>	3 verschillende materialen staan klaar op tafeltje. Bij binnenkomst ki. daar uitnodigen.
Kring 9.00-9:30	Taalontwikkeling stimuleren Ontwikkelen van verhaalbegrip	Groep	<i>Goedemorgenliedje, namen noemen met Puk, hulpje kiezen, dagritme kaarten</i> Boek: Activiteit:
9:30-10:00	Fruit eten/handen wassen	Groep	Stimuleren zelf mouwen opstropen en handen wassen
10:00-10:15	Plassen en luiers verschonen	Groep	Stimuleren zelf naar de wc te gaan.
10:15-10:30	Schoenen en jassen aan	Groep	Stimuleren zelf jassen en schoenen aan te doen
10:30-11:00	Samen buiten spelen met de kleuters	Groep	Samen spel met de kleuters buiten.
11:00-11:20	Groep vrij spelen VE aanbod voor de VE kinderen	Groep VE kinderen	VE aanbod en de andere kinderen gaan vrij spelen in de hoeken
11.20-11:30 uur Verschonen/wc/ handenwassen	Zelfstandigheid stimuleren	Groep	We maken ons klaar voor de lunch
11.30-12:00 boterhammen eten	Boterhammen eten en zelfstandigheid stimuleren door de peuters zelf hun boterham te laten smeren	Groep	Wij eten allemaal één boterham hartig, als deze op is krijgen we melk/thee/water. Daarna volgende boterham.
12.00-12.20	Peuters: Ontluikende geletterdheid	Groep	Zelfstandig boekje lezen (mogelijkheid tot schoonmaak tafel/vloer)
12.20-12.30 Afsluitkring	De dag evalueren en afscheid nemen van elkaar.	<i>Peuters 12.30u opgehaald</i>	<i>Dagritme kaarten, liedje: Dag dag allemaal</i>
Kinderen naar bed 12.45-13.00	-	-	-
Tafelspel 13.00-13.30	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Kinderen die wakker zijn	Verschiedende materialen staan klaar op tafeltje.
Actief meespelen rollenspel (15min) /vrij spelen (30min) 13.30-14.15	Leren samenspelen door middel van rollenspel. Fantasieontwikkeling vergroten.	Individueel/groep	<i>Spelen in de hoeken: PM'er speelt/begeleidt mee het spel.</i>
Reken-/taal activiteit 14.15-14.30 <i>*VVE-indicatie activiteit</i>	Taalontwikkeling/reken ontwikkeling	Individueel/groep	Reken of taal activiteit
Groente/ fruit eten 15.00-15.30	-	Groep	-
Buiten spelen 15.30-16.15		Groep	KDV terrein of aansluiten bij BSO.
16:20 verschonen			
Ophalen 16.30-18.30		Groep	De dagopvang kinderen worden opgehaald
Baby's 0 en 1 jaar	Woordenschat		<i>Boekje lezen</i>
VE indicatie	Vertellen op een begrijpelijke en verstaanbare wijze		<i>Kunnen boekjes, woordkaarten etc. zijn</i>
Naam kind	KIIK/verjaardagen/gesprekken/bijzonderheden		Door wie

	thema	donderdag	
	Doel (/KIJK doel)	Individueel/groep	Activiteit
Inloopwerk 7:30-9:00	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Groep <i>Dagopvang kinderen komen vanaf 7:30</i> <i>Peuters komen 8.30u</i>	3 verschillende materialen staan klaar op tafeltje. Bij binnenkomst ki. daar uitnodigen.
Kring 9.00-9:30	Taalontwikkeling stimuleren Ontwikkelen van verhaalbegrip	Groep	<i>Goedemorgenliedje, namen noemen met Puk, hulpje kiezen, dagritme kaarten</i> Boek: Activiteit:
9:30-10:00	Fruit eten/handen wassen	Groep	Stimuleren zelf mouwen opstropen en handen wassen
10:00-10:15	Plassen en luiers verschonen	Groep	Stimuleren zelf naar de wc te gaan.
10:15-10:30	Schoenen en jassen aan	Groep	Stimuleren zelf jassen en schoenen aan te doen
10:30-11:00	Samen buiten spelen met de kleuters	Groep	Samen spel met de kleuters buiten.
11:00-11:20	Groep vrij spelen VE aanbod voor de VE kinderen	Groep VE kinderen	VE aanbod en de andere kinderen gaan vrij spelen in de hoeken
11.20-11:30 uur Verschonen/wc/ handenwassen	Zelfstandigheid stimuleren	Groep	We maken ons klaar voor de lunch
11.30-12:00 boterhammen eten	Boterhammen eten en zelfstandigheid stimuleren door de peuters zelf hun boterham te laten smeren	Groep	Wij eten allemaal één boterham hartig, als deze op is krijgen we melk/thee/water. Daarna volgende boterham.
12.00-12.20	Peuters: Ontluikende geletterdheid	Groep	Zelfstandig boekje lezen (mogelijkheid tot schoonmaak tafel/vloer)
12.20-12.30 Afsluitkring	De dag evalueren en afscheid nemen van elkaar.	<i>Peuters 12.30u opgehaald</i>	<i>Dagritme kaarten, liedje: Dag dag allemaal</i>
Kinderen naar bed 12.45-13.00	-	-	-
Tafelspel 13.00-13:30	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Kinderen die wakker zijn	Verschiedende materialen staan klaar op tafeltje.
Actief meespelen rollenspel (15min) /vrij spelen (30min) 13.30-14.15	Leren samenspelen door middel van rollenspel. Fantasieontwikkeling vergroten.	Individueel/groep	<i>Spelen in de hoeken: PM'er speelt/begeleidt mee het spel.</i>
Reken-/taal activiteit 14.15-14.30 <i>*VVE-indicatie activiteit</i>	Taalontwikkeling/reken ontwikkeling	Individueel/groep	Reken of taal activiteit
Groente/ fruit eten 15.00-15.30	-	Groep	-
Buiten spelen 15.30-16.15		Groep	KDV terrein of aansluiten bij BSO.
16:20 verschonen			
Ophalen 16.30-18.30		Groep	De dagopvang kinderen worden opgehaald
Baby's 0 en 1 jaar	Woordenschat		<i>Boekje lezen</i>
VE indicatie	Vertellen op een begrijpelijke en verstaanbare wijze		<i>Kunnen boekjes, woordkaarten etc. zijn</i>
Naam kind	KIJK/verjaardagen/gesprekken/bijzonderheden		Door wie

	Thema	vrijdag	
	Doel (/KIJK doel)	Individueel/groep	Activiteit
Inloopwerk 7:30-9:00	Betrokkenheid bij een werkje stimuleren	Groep <u>Dagopvang kinderen komen vanaf 7:30</u> <u>Peuters komen 8.30u</u>	3 verschillende materialen staan klaar op tafeltje. Bij binnenkomst ki. daar uitnodigen.
Kring 9.00-9:30	Taalontwikkeling stimuleren Ontwikkelen van verhaalbegrip	Groep	<i>Goedemorgenliedje, namen noemen met Puk, hulpje kiezen, dagritme kaarten</i> Boek: Activiteit:
9:30-10:00	Fruit eten/handen wassen	Groep	Stimuleren zelf mouwen opstropen en handen wassen
10:00-10:15	Plassen en luiers verschonen	Groep	Stimuleren zelf naar de wc te gaan.
10:15-10:30	Schoenen en jassen aan	Groep	Stimuleren zelf jassen en schoenen aan te doen
10:30-11:00	Samen buiten spelen met de kleuters	Groep	Samen spel met de kleuters buiten.
11:00-11:20	Groep vrij spelen VE aanbod voor de VE kinderen	Groep VE kinderen	VE aanbod en de andere kinderen gaan vrij spelen in de hoeken
11.20-11:30 uur Verschonen/wc/ handenwassen	Zelfstandigheid stimuleren	Groep	We maken ons klaar voor de lunch
11.30-12:00 boterhammen eten	Boterhammen eten en zelfstandigheid stimuleren door de peuters zelf hun boterham te laten smeren	Groep	Wij eten allemaal één boterham hartig, als deze op is krijgen we melk/thee/water. Daarna volgende boterham.
12.00-12.20	Peuters: Ontluikende geletterdheid	Groep	Zelfstandig boekje lezen (mogelijkheid tot schoonmaak tafel/vloer)
12.20-12.30 Afsluitkring	De dag evalueren en afscheid nemen van elkaar.	<u>Peuters 12.30u opgehaald</u>	<i>Dagritme kaarten, liedje: Dag dag allemaal</i>
12:30-13:00	Dagopvang kinderen worden opgehaald	<u>Dagopvang kinderen worden opgehaald</u>	<i>We lezen met de overige kinderen nog een gezamenlijk boekje</i>

Huisregels gezondheid

Overdracht ziektekiemen:

- Medewerkers hebben een hoest- en niesdiscipline aangeleerd. Kinderen wordt dit aangeleerd en hier op gewezen indien nodig. Zo mogelijk met de arm/ellenboog voor de mond/neus hoesten/niezen.
- Pedagogisch professionals en kinderen houden zich aan de handenwassen instructie welke zichtbaar bij de kranen hangen.
- Voor het drogen van de handen worden papieren handdoeken gebruikt.
- Voor het poetsen van vieze neuzen worden alleen tissues gebruikt en deze worden meteen weggegooid.
- Bij bloed, diarree worden door de medewerker plastic handschoenen gedragen tijdens verzorging/schoonmaak en deze worden weggegooid na éénmalig gebruik.
- Handdoeken en vaatdoeken worden minimaal 2 maal daags verschoond.
- Ieder kind krijgt na de maaltijd een eigen washandje om de mond en handen te wassen.
- Toiletten worden dagelijks gereinigd en regelmatig gecontroleerd. Ze worden bij zichtbare vervuiling extra schoongemaakt.
- Vuil speelgoed wordt schoongemaakt.
- Bij opening van levensmiddelen wordt altijd de datum van opening op de verpakking geschreven.
- Etenswaars die over de houdbaarheidsdatum zijn worden weggegooid.
- Bij het aanvullen van boodschappen worden de nieuwe producten van achter aangevuld en wordt gelet op de houdbaarheidsdatum.
- Koelkasten worden schoongemaakt volgens het hiervoor geldende schoonmaak schema en temperatuur wordt 2 x per maand gecontroleerd en op het hiervoor bestemde formulier ingevuld.
- Diepvries wordt 2x per maand gecontroleerd op temperatuur en 2x per jaar ontdooid en schoongemaakt.
- Kussens en knuffels van stof en verkleedkleden worden gewassen volgens het hiervoor geldend schema.
- Zandbak en buitenruimte worden gecontroleerd op zwerfafval en uitwerpselen van dieren voor gebruik. Indien nodig wordt dit verwijderd.

Het binnenmilieu:

- Gebruik van spuitbussen wordt alleen buiten gedaan.
- Als er veel geluid in de ruimte is, creëren we rustmomenten zodat het geluidsvolume omlaag gaat.
- Er mogen geen (huis)dieren binnen komen.
- Er geldt een rookverbod binnen het gebouw en de buitenterreinen.

Het buitenmilieu:

- Bij wespen- of bijensteek altijd de angel verwijderen door gebruik van Aspiven pompje en koelen bij eventuele zwelling.
- Het gebouw en directe omgeving regelmatig controleren op wespennesten en direct melden bij de leidinggevende/conciërge.
- Bij alarmmelding gaan we naar binnen en wachten de informatie van de hulpdiensten af.
- Bij ernstige allergie voor stuifmeel houden we hiermee rekening met het buiten spelen.
- Zandbak en buiten terrein controleren op dierlijke uitwerpselen en zwerfafval voor gebruik, indien nodig verwijderen of buiten gebruik stellen.
- Zandbak wordt afgedekt met een net om vervuiling zoveel mogelijk tegen te gaan.
- Na terugkeer uit bos/speelweide kinderen controle op teken en zo nodig verwijderen met speciale tang. Indien teken worden verwijderd, dan dit altijd doorgeven aan de ouders.
- Bij sterke zonnestralen/ warm weer kinderen insmeren, zorgen dat ze in de schaduw kunnen en extra drinken geven.
- Bij koud weer erop toezien dat ze voldoende kleding aanhebben om warm te blijven.

Medisch handelen:

- Medewerkers zijn op de hoogte welke kinderen allergieën hebben en waarvoor en handelen hiernaar
- Medewerkers zijn op de hoogte wat te doen bij verslikking (BHV).
- Er is een gif wijzer aanwezig en/of de app is gedownload op de mobiele telefoon.
- Medicatie wordt alleen toegediend volgens het hiervoor geldende protocol en formulier medicijnverstrekking.
- Medewerker is op de hoogte welke handelingen uitgevoerd mogen worden, geen medische handelingen.
- Na gebruik van de oor thermometer wordt het hoesje verwijderd en weggegooid.
- Als er sprake is van bloed/diarree worden altijd plastic handschoenen gebruikt door de medewerker tijdens verzorging/schoonmaak welke worden weggegooid na gebruik.
- Alle pedagogisch professionals zijn in bezit van een Kinder-EHBO diploma en/of BHV-diploma
- Bij het gebruik van crème wordt een tissue gebruikt om aan het aan te brengen.

Huisregels veiligheid

Algemeen:

- Houd altijd toezicht op de kinderen, zorg voor rust en regelmaat.
- Binnen wordt er gelopen en buiten mag er gerend worden.
- Nooduitgang(en), brandblussers en brandslangen zijn vrij van obstakels
- Stopcontacten zijn voorzien van stopcontactbeveiligers.
- Er geldt een algeheel rookverbod binnen het KC en op de buitenterreinen.
- Drink geen warme drank als kinderen op schoot zitten maar rustig aan tafel en zet kopjes met warme drank ver op tafel /aanrecht.
- Berg schoonmaakmiddelen, messen andere scherpe of gevaarlijke voorwerpen hoog op.
- Berg lucifers / aansteker altijd op na gebruik in een hoge kast of lade.
- Medicijnen mogen niet bereikbaar zijn, tassen van medewerkers worden op een onbereikbare plek voor kinderen gezet.
- Controleer meubilair regelmatig op splinters en zet zware dingen onderin kasten om omvallen te voorkomen.
- Til kinderen onder hun oksel, onder de billen of bij hun middel op.
- Binnen niet gooien met voorwerpen.
- Zorg voor voldoende licht.
- Natte plekken op de vloer meteen droog maken, en vloeren dweilen als er weinig kinderen zijn en ze in een andere deel laten spelen tot hij opgedroogd is.
- Los slingerend speelgoed of andere voorwerpen niet in de looppaden laten liggen en regelmatig opruimen.
- Wanden zijn vrij van spijkers/schroeven/haakjes op kindhoogte.
- Apparaten buiten bereik van kinderen zetten en snoeren kort inbinden om omtrekken te voorkomen.
- Altijd controleren of hekjes van deuren dicht zijn om weglopen te voorkomen.
- Bij hoge buitentemperatuur blijven we binnen op de warmste momenten van de dag.

Entree:

- Jassen aan de kapstok en laarzen/schoenen eronder.
- Kinderen mogen niet alleen in de entree zijn.
- De entree netjes houden en geen voorwerpen laten rondslingeren.
- De buitendeur op een haak zetten of deurstopper gebruiken als we de deur open laten staan.

Leefruimte:

- Controleer speelgoed regelmatig of het nog heel is of scherpe randen heeft.
- Gooi kapot speelgoed en speelgoed met scherpe randen weg.
- Zorg ervoor dat speelgoed met kleine onderdelen niet beschikbaar is voor de jongste kinderen om verstikking te voorkomen.
- Berg het speelgoed met kleine onderdelen op in een afgesloten kast/doos.
- Controleer regelmatig of stiksels van speelgoedknuffels niet los laten.
- Kastdeuren altijd sluiten en kinderen maken deze alleen met toestemming open.
- Houdt kinderen die kunnen staan en in de box spelen goed in de gaten i.v.m. klimmen.
- De box dient bij gebruik altijd dicht te zijn, bij het inleggen van een kind altijd sluiting controleren.

Leefruimte (vervolg)

- Kinderen mogen niet in en op de kasten klimmen.
- Elektriciteits snoeren zijn onbereikbaar voor kinderen.
- Kinderen mogen niet 'vrij' spelen in het keukengedeelte. Alleen aan tafel onder toezicht en met toestemming.
- Geen speelgoed in het keukengedeelte.
- Zorg dat het aanrecht altijd opgeruimd is.
- Plaats de waterkoker zo dat een kind er niet bij kan.
- Zorg dat er geen opstapmogelijkheden zijn bij het aanrecht.
- Leer de kinderen dat de prullenbakken geen speelgoed zijn.
- Laat kinderen niet zelfstandig in en uit de kinderstoel klimmen.
- Alert zijn dat kinderen in de kinderstoel zich niet afzetten tegen de tafel.
- Jonge kinderen zitten in een tuigje in de kinderstoel.
- Altijd toezicht houden op etende kinderen en houd rekening met hoeveelheid en grote stukjes met de leeftijd.
- Houd de kinderen uit de buurt van de heet waterkraan.
- Bij activiteiten is er minimaal 1 PM aanwezig.
- Deuren van de kasten altijd sluiten.
- Materiaal wordt na gebruik opgeruimd.
- Houd toezicht op het handen wassen en zorg dat dit volgens de instructie gebeurt.
- Als er met kleine onderdelen gespeeld is, ruimte extra controleren op zwerfspeelgoed.
- De vloerbox is voor baby's bestemd. Oudere kinderen mogen er alleen in met toestemming van de medewerker.
- CO2 meter wordt regelmatig gecontroleerd, vaste meter op de groep, en indien nodig (rood lampje) maatregelen genomen (ventileren).
- Kinderen mogen niet alleen in de berging komen.
- Spenen op scheurtjes controleren en vervangen indien nodig.

Sanitair kinderen:

- Gebruik zoveel mogelijk het trapje om kinderen op en van de aankleedtafel te laten klimmen.
- Berg het trapje op in de aankleedtafel.
- Het kind klimt altijd onder toezicht de trap op naar de aankleedtafel.
- Kinderen gebruiken alleen het trapje van de aankleedtafel als ze verschoond moeten worden.
- Leg vooraf alle benodigdheden voor het verschoenen klaar.
- Voordat de hoogte van de aankleedtafel wordt aangepast, kijken of er geen kinderen met de vingers aan de aankleedtafel zitten.
- Blijf altijd bij het kind als het op de aankleedtafel ligt/zit.
- Begeleid het kind bij het naar boven en beneden klimmen bij de aankleedtafel.
- Ruim luiers en mandjes na gebruik meteen op.
- Er is altijd toezicht door een PM als kinderen naar het toilet gaan.
- Kinderen wachten netjes op het stoeltje tot ze aan de beurt zijn.
- Schoonmaakdoekjes en reserve toiletpapier hoog opbergen.
- Zorg dat de vloer van het toilet altijd droog is.
- Kinderen wassen hun handen na het toiletgebruik volgens de instructie.
- Bij zichtbare vervuiling wordt er meteen schoongemaakt.

Slaapkamers:

- Sluit het spijlenhek goed en zorg dat er geen beddengoed tussen komt te zitten.
- Leg kinderen in een bed waar ze niet uit kunnen.
- Bedden, kleding, knuffels etc. zijn vrij van koordjes.
- Kinderen onder 2½ jaar mogen niet onder een dekbed slapen.
- Kinderen onder de 2½ jaar dragen een passende slaapzak.
- Zorg zoveel mogelijk dat de temperatuur in de slaapkamer tussen de 15 en 18 graden ligt.
- Laat kinderen in een slaapzak niet lopen. Trek deze eerst uit of maak hem open zodat beentjes en voetjes vrij komen.
- Check zowel 's morgens als 's middags de temperatuur op de slaapkamers en noteer deze op het desbetreffende formulier dat bij de slaapkamer hangt.
- Ventileer de slaapkamer regelmatig door het deur open te zetten. In de zomer alleen 's morgens vroeg.
- Houd rekening met de kleding en dekentjes in combinatie met de kamertemperatuur.
- Bij warm weer en veel zon tijdig de rolgordijnen naar beneden i.v.m. warmte.
- Controleer regelmatig de babyfoons op activiteit.
- Kijk elke 10 minuten bij de kinderen.
- Leg het kind in het eigen bedje.
- Bed wordt verschoond bij wisseling van kind en minimaal 1 x per week.
- Het evacuatie bed wordt niet gebruikt om te slapen.

Sanitair volwassenen:

- Zorg dat de deur altijd dicht is.
- Er mogen geen kinderen aanwezig zijn in de volwassenen toilet.
- Schoonmaakmiddelen staan hoog op de achtermuur.

Buitenruimte (schoolplein):

- Jonge kinderen zijn altijd onder toezicht buiten en met de oudere kinderen worden duidelijke afspraken gemaakt.
- Controleren of de grote porten dicht is als de kinderen van de dagopvang/PW buiten spelen.
- Controleer de speelruimte op zwerfafval en dierlijke ontlasting.
- Houd toezicht bij het buitenspelen. We hanteren dezelfde regels als die in het gedragsprotocol van de school staan.
- Bij zon de kinderen goed insmeren met zonnebrandcrème en eventueel een petje opzetten.
- Ruim na het spelen alles netjes op en sluit de deur van de schuur af.
- Meld beschadigingen of defecten in de buitenruimte bij de conciërge of je leidinggevende.
- De zandbak van de dagopvang/PW wordt afgedekt met een net.
- In de zomer hangt er een schaduwdoek boven de zandbak.

BSO ruimte:

- Kinderen mogen de keuken en apparatuur alleen onder toezicht gebruiken.
- Kinderen mogen zelfstandig naar het toilet.
- Kinderen spelen op het leerplein en mogen met goede afspraken daar zelfstandig spelen.
- De ruimtes worden netjes en opgeruimd achter gelaten.

Omgeving:

- Zorg dat ouders alert zijn en blijven om kinderen niet alleen naar buiten/ de straat te laten gaan.
- Bij uitstapjes loopt er altijd 1 PM voorop en 1 PM achteraan.
- Ben je alleen met een aantal kinderen laat ze per 2 hand in hand lopen en/of gebruik het wandel/evacuatiekoord.
- Leer kinderen meekijken tijdens het oversteken.
- Leer kinderen dat ze pas over mogen steken of door mogen lopen als de PM dit aangeeft.